Jaargang 114. Vrijdag, 27 Julij 1855. No. 90.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant is verzonden Bijblad no. 12, inhoudende: *kort verslag van de Handelingen van den Gemeenteraad van Groningen.*

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving aan te besteden:

Het MAKEN van twee HOUTEN HUISJES tot berging van twee Aanjagers bij de Brandspuiten enz.

De Voorwaarden van Aanbesteding en Teekening zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU der STADSFABRIKAGE op het Raadhuis.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGS BILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden der Bestekken van Uitbesteding ten behoeve der Gemeente *Groningen*, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 1sten Augustus 1855 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 2den Augustus 1855, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 24 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, volgens art. 219, alinea 3 der Gemeentewet, ter openbare kennis, dat de **REKENING** van de **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer Gemeente, over het Dienstjaar **1854**, op de SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter lezing is nedergelegd van en met den **26sten Julij** tot en met den **13den Augustus 1855**, en dat zij in AFSCHRIFT tegen betaling der kosten algemeen verkrijgbaar is gesteld.

GRONINGEN, 26 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Toen de geallieërden nu eene maand geleden besloten tot den storm tegen den Malakofftoren en Redan, openden zij den vorigen dag een hevig bombardement uit al hunne vuurmonden en bereidden daardoor de Russen (zooals deze later verklaard hebben) er op voor, dat eene bestorming op til was. — Op den 21sten dezer werd weder eene geduchte kanonnade gehoord en de belegerden verkeerden wederom in de verwachting, dat zij zich weldra op nieuw met den vijand zouden meten. Al dadelijk begonnen zij het vuur der geallieërden te beantwoorden en de jongste depêche van generaal *Pélissier* meldt, dat in den nacht van den 23sten de Russen een hevig vuur hadden geopend tegen de aanvallinie der geallieërden. — Wat hieruit wil voortkomen en of dit kanongebulder een voorbode is van bloediger tooneelen, moet spoedig blijken. Men zal zich herinneren, dat een nieuwe aanval tot aan het laatst dezer maand was uitgesteld.

De tegenover elkaar staande partijen zijn thans zoo zeer in elkanders nabijheid, dat de verliezen, door het geschut veroorzaakt, aanmerkelijker worden, en de wachten der loopgraven in de laatste dagen eene driedubbele sterkte hebben bekomen, ten einde te kunnen bestand blijven tegen de uitvallen der Russen, die ook gemakkelijker en veelvuldiger worden.

Al wat wij in den laatsten tijd van Sebastopol vernomen hebben, zegt de *Morning-Post*, bevestigt het gevoelen, dat thans algemeen begint te worden, dat de vernieling dier stad met zekerheid vooruitgezien wordt, maar dat deze operatie nog geruimen tijd kan duren. Met de ontzettende middelen ter verdediging, welke het Russische garnizoen bezit, herstelt het onverwijld de schade, welke de geallieërden aanrigten, maar dit herstellen is niet volledig; elk bombardement laat eenige sporen achter, die men als zoo vele schreden voorwaarts in den gang des belegs kan beschouwen.

Het beleg zal zich welligt verlengen tot 1856, ja misschien tot 1857, want het werk moet langzaam gaan totdat de vesting is ingesloten. Mogt er bres worden geschoten, viel eene der stadspoorten in de magt der geallieërden, dat zou het werk bespoedigen, maar geschiedt zulks niet, dan zal het beleg zijn' tijd eischen en moet men geduld hebben. Het is goed dat wij dit bedenken en niet elken dag zitten te wachten op een beslissend feit tegen Sebastopol.

Ofschoon Rusland zich reeds vóór den aanvang van den oorlog als tot een Europeschen krijg toegerust, zijne legers op voet van oorlog gebragt, zijne tuighuizen en magazijnen gevuld en zijne vestingen gewapend had, zet het zijne toerustingen nog steeds op de grootste schaal voort, als voorzag het ook een' langdurigen en nog zwaarderen oorlog. Na de organisatie van zeven legers voleindigd te hebben, houdt het zich thans met de vorming van een middenleger bezig, dat in het koningrijk Polen zal worden zamengetrokken, want het Poolsche leger, waarover vorst *Paskewitsch* het bevel voert, bestaat tegenwoordig grootendeels alleen op het papier, naardien bijna al de troepen Polen verlaten hebben. Volgens deze berigten, is het groote zuiderleger, onder het opperbevel van vorst *Gortschakoff*, hetwelk zich, langs de kusten der Zwarte zee, van den Donau tot den Kaukasus uitstrekt, 300,000 man sterk, terwijl het leger van den Kaukasus, onder den generaal *Murawief*, 150,000 man sterk zou zijn. — Een gedeelte van het Oostzeeleger, onder den generaal *von Sievers*, bezet te Riga en in de omstreken een verschanst kamp, in hetwelk thans veel sterfte heerscht; het bevat 45,000 man. Een tweede groot leger staat bij Reval en een derde bij Narva. Rondom Petersburg ligt een korps linietroepen van 40,000 man, grootendeels uit de reserve der garden onder den generaal *Radiger* zamengesteld, en een korps van 30,000 man nationale militie, onder vorst *Schachowski*. Tot verdediging van Kroonstad is een afzonderlijk korps bestemd, waar 24 linieschepen en eene menigte fregatten, korvetten en kanonneerbooten, tot dekking der havens en andere vaarwateren, achter de forten liggen. Men zegt dat, indien een aanval op Kroonstad ondernomen wordt, de grootvorst *Konstantijn* met de verdediging belast zal wezen.

De *Times* maakt de opmerking, dat eene der bedoelingen van den oorlog tegen Rusland reeds is bereikt, in dien zin namelijk, dat de Russische vloot zoo goed als vernietigd kan worden beschouwd. Rusland heeft op dit oogenblik in de Zwarte zee geen enkel vaartuig waarop zijne vlag wappert en toch zeiden de admiraals *Dundas* en *Hamelin* bij den aanvang van den oorlog, dat Ruslands vloot sterker was dan die van Engeland of Frankrijk. Maar, voegt de *Times* er bij, men moet het daar niet bij laten, maar Rusland afmatten en vernielen op alle kwetsbare plaatsen, gelijk kapitein *Lyons* zulks gedaan heeft in de zee van Azoff.

Naar luid der dagbladen van Konstantinopel, loopt in het kamp der geallieërden het gerucht, dat generaal *Simpson*, die sedert den dood van lord *Raglan* is belast met het opperbevel over de Engelsche troepen, niet gezind is dit kommando te behouden. Volgens het *Journal de Constantinople*, zou sir *Richard England* deze functie aanvaarden; de *Presse d'Orient* daarentegen noemt lord *Hardinge*.

Omer-pacha moet, volgens een berigt van den 18den, vast besloten zijn het kommando over het Turksche leger in de Krim neder te leggen.

Er worden maatregelen genomen tot eene voortdurende blokkade der Zwarte zee en tot het oprigten van twee permanente legerkampen bij Konstantinopel aan den Donau, en wel totdat de vrede zal zijn hersteld.

Te oordeelen naar de laatste berigten uit Konstantinopel, gaf de organisatie van het Engelsch-Turksche legioen tot vrij belangrijke bezwaren aanleiding. Over het onderhoud der manschappen van dat korps waren moeijelijkheden gerezen. De Engelschen beweerden, dat Turkije in dat onderhoud behoorde te voorzien, ook dan, wanneer een deel van hetzelve naar Azië werd overgevoerd, ten einde aldaar aan de krijgsverrigtingen tegen Rusland deel te nemen.

Van het oorlogstooneel in Klein-Azië verneemt men, dat de Russische bevelhebber *Murawief* eensklaps het beleg van Kars heeft opgeheven, om Erzerum, dat van troepen ontbloot is, te bemagtigen en het Turksche leger in het veld te lokken. — Volgens een ander berigt waren van Trebizonde 10,000 Russen naar Erzerum opgerukt en werd door deze die stad bedreigd.

Er werden pogingen aangewend om, onder het bevel van den Britschen generaal *Beatson*, een gedisciplineerd kavallerie korps te vormen, geheel zamengesteld uit ongeregelde Turksche soldaten. Die pogingen schenen echter tot geen gewenscht einde te zullen leiden. De generaal *Beatson* had zich, tot handhaving eener behoorlijke krijgstucht, genoodzaakt gezien om eenige manschappen te doen doodschieten. Dit had op de overigen een' zeer slechten indruk gemaakt zij zijn aan het muiten geslagen en hebben het Engelsche vaandel vertreden. Er moest geschut gebruikt worden om hen te verstrooijen en zij hebben zich daarop in de omstreken verspreid waar zij vreeselijke rooverijen pleegden.

Een reiziger, die onlangs een groot gedeelte van Turkije heeft bezocht, verklaart, dat hij er sterk aan twijfelt, of wel de hervormingen des lands, welke men op het oog heeft, eenigzins zullen gelukken. Men kan zich, zegt hij, geen denkbeeld maken van de ellende en het lijden van 20 millioen menschen, die zonder onderscheid van afkomst of godsdienst onder den hatelijksten druk zuchten, dien men zich maar bedenken kan. Eene nieuwigheid, welke onlangs beproefd werd, de rekrutering, is geheel mislukt; en men zal zich genoodzaakt zien tot de oude methode weder te keeren. Ik ben door de deelen van Macedonië en Thracië gekomen, het rijkste en vruchtbaarste land dat ik ooit zag; ik heb daar niet dan ellende en wanhoop gevonden. Ik heb mij in de dorpen opgehouden en met de ingezetenen gesproken. Zij bebouwen maar het land, dat zij noodig hebben om de lasten te betalen en zich te generen. Men zal het naauwelijks gelooven, dat in den jare 1855 in Turkije nog eene wet bestaat, welke de bebouwing van land boven eene zekere maat verbiedt. De overheid bepaalt hoeveel karren ieder houden mag. Had ik de ongerijmde wetten niet met eigen oogen gezien, ik zou er niet aan gelooven. Ook wordt deze wanhopige bevolking slechts door de groote militaire magt, welke Turkije op de been heeft, in toom gehouden. Ik geef alle hoop voor dit land op. Wanneer te Konstantinopel nog eene schemering van beschaving voorhanden is, meent men twintig mijlen van de hoofdstad zich in de donkerste tijden van de middeleeuwen te bevinden.

— Nog voor een paar dagen meende men, dat dit jaar zoude voorbijgaan evenals het vorige, zonder dat in de Oostzee door de geallieërde vloot iets van belang was uitgevoerd. Dit schijnt zoo niet te zijn; het wordt thans ernst voor Kroonstad. Een zeer groot aantal kanonneerboten is reeds bij de geduchte armada aangekomen en nog voegen zich dagelijks nieuwe daaraan toe. Groote ladingen belegeringswerktuigen en helsche machines, bommen, vuurballen en ander geschut liggen thans ten gebruike der vloot gereed, zoodat alles aanduidt, dat een bombardement van Kroonstad binnen kort kan worden te gemoet gezien. (Onze voorspelling wordt bevestigd door eene telegrafische depêche uit Petersburg van den 23sten, meldende, dat zich daar naar de zijde van Kroonstad heen een aanhoudend kanongebulder liet hooren, waarschijnlijk ten gevolge van het door de vloot der verbondenen begonnen bombardement.)

Het Petersburger blad bevat een uitvoerig officiëel verslag van het gebeurde bij Hangoë, met de bemanning van de sloep van den *Cossak*, welke zaak in Engeland zoo hoog is opgenomen. Het is gebleken, dat de kapit. van het Britsche vaartuig *Fanshawe* met zijn schip te ver van de kust was verwijderd, om zelf te kunnen oordeelen over het gebeurde; hij heeft dus moeten afgaan op de getuigenis van den eenigen man, die op het schip is teruggekeerd, den matroos *John Brown*. Hoe ligtvaardig men echter in deze heeft geloof geslagen aan de verhalen van een' enkele, bewijst de mededeeling en het verlag van de Russen, zoowel als van de Engelsche officieren, die krijgsgevangen zijn gemaakt.

Luitenant *Geneste*, die bevel over de boot voerde, heeft schriftelijk betuigd, dat hij aan land was gegaan, om 5 Finlanders aan wal te brengen. Hij zegt onder parlementaire vlag de kust te zijn genaderd, waar hij behalve 2 à 3 vrouwen niemand had gezien. Na aan wal te zijn gestapt, had de luitenant zijne gevangenen de vrijheid gegeven, maar was verder vooruitgegaan, om, zoo als hij verklaart, met het volk en den officier van den telegraaf in gesprek te komen; hij wenschte, zoo het mogelijk ware, eenige versche levensbehoeften aan te koopen. Het blijkt uit deze verklaring, dat er geen sprake was van parlementeren, dat er geen officiële mededeeling te doen was van de eene militaire overheid aan de andere en dat er dus ook geen witte vlag te pas kwam. Men trachtte daarentegen in vijandelijk land te foerageren, als men niet meer in den zin heeft gehad en geene verkenning heeft willen doen, of eenigen voorpost willen overrompelen. In elk geval mogt men geen parlementaire vlag gebruiken, omdat er niets officiëels te behandelen was.

Toen de Engelschen zich op 50 ellen van de kust hadden verwijderd, werden zij plotseling van alle kanten overvallen, en toen dacht de officier zich door eene witte vlag te dekken. Deze list gelukte niet, nadat hij zonder toestemming zich zoo onvoorzigtig in het vijandelijk gebied had gewaagd. Zes man werden gedood en de overigen krijgsgevangen gemaakt. Dadelijk heeft generaal *v. Berg* ook bij de Russen een onderzoek laten doen naar het gebeurde. Alle aanwezigen verklaren noch aan boord van het schip, noch aan de boot, noch in handen van den officier eene witte vlag te hebben gezien. Terwijl men handgemeen was, hebben de in de boot geblevene matrozen een stuk geschut over boord geworpen; 8 vijandelijke geweren zijn afgeschoten; 3 geladen geweren zijn buit gemaakt en buitendien heeft men in de boot 360 patronen, 400 kapjes en 2 buizen tot brandstichting gevonden. Deze voorwerpen geven het bewijs, dat men meer in den zin had, dan alleen Finlanders aan wal te brengen.

Vervolgens vermeldt het Russische blad officiële rapporten uit Finland, ten bewijze dat de Engelsche vloot er ook partikulieren eigendom, ja de schamele have welke het eenige bestaanmiddel eener arme en weerlooze bevolking uitmaakt, aantast en vernielt, in regtstreekschen strijd met de beginselen die in de Engelsche dagbladen niet alleen, maar ook in de instructiën der Engelsche scheepsbevelhebbers verkondigd worden.

Om echter misverstand voor het vervolg te voorkomen, heeft de minister van oorlog de noodige voorzorg genomen, en zijn behalve Kroonstad, Sweaborg en Reval, ook Libau, Windau, Wasa en Torneo aangewezen als plaatsen, waar parlementairen zullen worden ontvangen.

— Volgens een' brief, voorkomende in een Berlijnsch dagblad, zouden in de laatste jaren in Rusland niet minder dan 80,000 Israëlieten tot het Christendom zijn overgegaan. Tot nog toe waren zij van de krijgsdienst vrijgesteld, doch volgens eene kortelings uitgevaardigde ukase zullen zij daaraan voortaan onderworpen zijn, naar den maatstaf van 1 op 30.

Bij keizerlijke ukase van den 21sten wordt aan de Israëlieten verboden voort te gaan met het aankoopen van vaste goederen en zich in de gouvernementen Tschernigow en Paltawa als landbouwers te vestigen. — Gedurende den oorlog zullen in Polen de staatkundige misdaden en wanbedrijven voor de militaire regtbanken worden behandeld.

Een gerucht meldt dat prins *Paskewitsch* op zijn verzoek is op pensioen gesteld.

De *Weser Zeitung* bevat een artikel over de wijze waarop in Rusland met den eigendom van onderdanen van onzijdige mogendheden wordt gehandeld, waaraan wij kortelijk het volgende ontleenen:

Van Russische zijde wordt dikwerf uitgeweid in aanval'en over de wijze waarop de geallieërden handelen ten aanzien van het onderzoek der neutrale schepen, en laat men daarbij de gelegenheid niet verloren gaan, om als tegenstelling de edelmoedigheid der Russische overheden in het eerbiedigen van den eigendom van onzijdigen breed uit te meten. Dat de Russen echter het niet altijd zoo naauw hebben genomen met neutralen eigendom en neutrale scheepvaart, is gebleken uit de vele klagten omtrent de beperking van de neutrale vaart op den Donau. Het volgende nu kan een' juisten maatstaf geven voor de wijze, waarop de Russische autoriteiten handelen ten aanzien van den eigendom van onzijdigen. Toen in het voorjaar van 1854 de Russische regering te Odessa het verbod van uitvoer van granen deed afkondigen, beval zij tevens, dat de daar aanwezige voorraad graan, toebehoorende aan onderdanen van neutrale staten, aan de Russische kroon zou worden afgeleverd, om te dienen tot onderhoud der Russische militairen. De kroon gaf tevens de verzekering, dat die granen bij aflevering ten volle en zonder schade voor de eigenaars kontant zouden worden betaald. In den zomer namen de Russische overheden de granen tegen kwitantiën in ontvangst. Geld kwam niet. Later werd te Odessa eene commissie ingesteld tot onderzoek van de ingezonden rekeningen. Zij bragt verslag uit en de gouverneur-generaal zond dit aan den opperbevelhebber der troepen, prins *Gortschakoff*, die beval dat de granen zouden betaald worden tegen den prijs van 372 kopeken zilver per tschetwert, hetgeen een aanmerkelijk verlies opleverde. De betaling volgde echter nog niet; de reclamatiën der gezantschappen bleven vruchteloos. Thans echter is door den krijgsraad te Petersburg een besluit genomen, bepalende, dat de te Odessa ingestelde commissie nogmaals de ingediende bescheiden onderzoeke, daaruit rekeningen opmake en aan de belanghebbenden mededeele, om hunne bedenkingen te vernemen. Daarna moet de commissie naar aanleiding van een en ander aan den gouverneur generaal verslag indienen, die het met zijne aanmerkingen aan den rijksraad zal inzenden. Vermits de beslissing ook van staatkundige omstandigheden afhangt, is het den minister van oorlog opgedragen aan het minister-comité zijne meening over deze zaak te onderwerpen. Dit besluit brengt deze zaak dus verder achteruit en verschuift naar allen schijn de eindelijke likwidatie nog tot een ver verwijderd tijdstip.

— In het *Journal des Débats* is een breedvoerig artikel opgenomen, waarin over den algemeenen staatkundigen toestand van Europa wordt gehandeld en onder anderen de aandacht wordt gevestigd op de omstandigheid, dat Oostenrijk, naar gelang het zich, ten gevolge van het sluiten der conferentie te Weenen, van de Westelijke mogendheden verwijdert, zich aan Pruissen en zelfs aan Rusland aansluit. In dat artikel wordt eene zeer belangrijke nota aangehaald, welke door den Russischen kanselier, graaf *Nesselrode*, onder dagteekening van den 5den Julij, aan vorst *Gortschakoff*, den Russischen gezant te Weenen, is gerigt en waarin Rusland onbewimpeld verklaart, dat een oorlog tegen Oostenrijk tot de onmogelijkheden behoort; — dat de Russische legers steeds Oostenrijk ten dienst hebben gestaan; — dat zij Oostenrijk in 't vervolg zullen kunnen blijven dienen en nooit zullen worden aangevoerd om tegen die mogendheid strijd te voeren.

In verband met deze nota van *Nesselrode*, brengen wij eene tijding uit Weenen, voorkomende in de *Köln. Zeit.* en meldende, dat vorst *Gortschakoff*, de Russische gezant bij het Oostenrijksche hof, vóór zijn vertrek van Weenen naar Stuttgard, aan graaf *Buol* heeft verklaard, dat Rusland er volstrekt niet aan denkt iets tegen de Donau-vorstendommen te ondernemen.

Volgens het *J. d. Débats* is het bijkans zeker, dat deze door den Russischen diplomaat gevoerde taal in de eerste en voornaamste plaats aanleiding heeft gegeven tot de verklaring, welke onlangs door Oostenrijk is ingediend bij de Bondsvergadering in Frankfort.

ITALIE.

Daags voor de voltrekking van het doodvonnis, aan den hoedenmaker *de Felice*, te Rome, die een' aanslag waagde op het leven van kardinaal *Antonelli*, werd aan 85 personen, tot de gegoede burgerij behoorende, doch wier politieke rigting niet die der regering was, aangezegd om zich in de gevangenis te begeven. Zij bleven er 24 uren, en hoorden toen zij te huis kwamen, dat *de Felice* onthoofd was.

Dat *Mazzini* niet stil zit, maar er op uit is om zijne pogingen tot het in opstand brengen van Italië, bij elke gelegenheid te vernieuwen, toont zijn manifest aan het Italiaansche volk, onlangs uitgevaardigd, en dat volgens eene correspondentie uit Genua, met de volgende regels eindigt:

„Het uur heeft thans geslagen, Oostenrijk, dat het traktaat van den 2den December heeft verbroken, dat zijn leger heeft verminderd om den Czaar eene dienst te bewijzen, en hem de vrijheid te laten zijne troepen te concentreren ten nadeele der geallieërden, heeft alle regt verloren op de ondersteuning van Frankrijk en Engeland. Het staat thans alleen! Indien de Italianen niet opstaan, dan zeggen zij met zoo veel woorden tot Europa: Wij zijn niet in staat om in opstand te komen tegen een' vijand dien wij niet zeker zijn van te kunnen overwinnen; wij hebben geen vertrouwen in ons regt, om te ontwaken, en om mannen te zijn, moeten wij een' Paus en een' Koning hebben, die ons woorden van vrijheid in de ooren blazen — om ons te verraden!"

Die woorden vonden ongelukkiglijk weerklank bij een gering aantal heethoofden, die een' opstand in het hertogdom Modena hebben pogen tot stand te brengen. Ten getale van vijftig zouden zij te Spezzia aan land stappen, doch de politie scheen hiervan onderrigt te zijn, want zeventien hunner werden door haar gearresteerd.

— De onderzeesche telegraaf, welke de directeur der Sardinische telegrafen, de ridder *Bonelli*, tusschen Sardinië, Malta, Alexandria en Konstantinopel wil aanleggen, zal van uit Cagliari, den Piraeus, Smyrna en het eiland Syra aandoen. De geheele lengte van den draad zoude 4080 kilometers bedragen, waarvan 3270 in eene regte rigting zouden loopen, terwijl 815 op de door de gesteldheid van den bodem der zee veroorzaakte kronkelingen zouden komen. De heer *Bonelli* is, zooals men weet, de uitvinder van een stelsel, waardoor eene aanzienlijke bezuiniging in de kosten bij het aanleggen van onderzeesche telegrafen verkregen wordt. Hij bedient zich namelijk van de tot dusver gebruikelijke sterke draden slechts voor een gedeelte van 3 à 4 zeemijlen van den oever af, en vervolgens, tot op een' gelijken afstand van den tegenoverliggenden oever, slechts van zeer dunne draden, welke hij, volgens gedane proeven, voor voldoende verklaart. De bezuiniging betreft niet alleen de kosten van het materiëel,

maar ook die van het transport en van het leggen, en ten gevolge daarvan berekent de heer *Bonelli* de kosten per kilometer op 1400 lire; dus voor de geheele linie op 5.700,000 lire, terwijl de telegraaf van Spezzia naar Cagliari op 10,000 lire per kilometer te staan kwam. Voorts beweert de heer *Bonelli*, dat hij een gedeelte der onderneming, namelijk de linie van Cagliari naar Malta (720 kilom.) voor 1.008,000 lire binnen 40 dagen kan voltooijen, van het tijdstip af waarop hem de noodige gelden ter beschikking gesteld worden, en de geheele linie binnen 3 maanden.

SPANJE.

In het officiële Spaansche dagblad is het koninklijke besluit uitgevaardigd, waarbij de minister van financiën wordt gemagtigd om een bedrag van 230 millioen realen (58 millioen fr.) aan schatkist-biljetten uit te geven, welke som uitsluitend bestemd zal zijn tot betaling van nationale eigendommen. In geval binnen 30 dagen na de afkondiging der wet die som niet zou zijn ingeschreven, zou de regering overgaan tot de verdeeling van het overschot over de belastingschuldigen, die meer dan 500 realen betaalden, op de bij de wet bepaalde wijze.

In den brief, waarbij de pauselijke nuntius *Franchi* zijne passen verlangde, gaf hij zijn leedwezen te kennen, dat de Spaansche regering niet op voldoende wijze de nota's beantwoord heeft, die hij genoodzaakt was geweest wegens schending van het concordaat en wegens herhaalde beleedigingen de godsdienst aangedaan, tot haar te rigten. *Franchi's* vrienden deden hem opmerken, dat zijn vertrek een' slechten indruk teweeg brengen en eene herstelling der goede verstandhouding tusschen Rome en Madrid voor langen tijd onmogelijk maken zou. Hij antwoordde, dat de Paus zich genoodzaakt zag streng te zijn en geenerlei toegevendheid te gebruiken, daar hij, in de Spaansche kwestie willende toegeven, ten opzigte van Napels en Piëmont het zelfde moest doen, waartoe hij zonder ernstig gevaar voor de kerk niet mogt besluiten.

De raad van ministers besloot, na rijpe overweging, den nuntius zijn passen te zenden, en de minister van buitenlandsche zaken schreef hem daarbij dat de regering het zeer betreurde, de goede verstandhouding tusschen Spanje en het hoofd der kerk verbroken te zien; de pauselijke regering had de bedoelingen en handelingen der Spaansche regering kwalijk opgevat, de laatste had echter slechts haren pligt vervuld en gedaan, wat 's lands belangen van haar vorderden. Hij gelooft en wenscht overigens, dat de goede verstandhouding tusschen de beide staten weldra hersteld moge worden. — De raad van ministers heeft tot de terugroeping van *Pacheco* besloten; tot heden echter zijn de bevelen daartoe nog niet naar Rome gezonden. De priesterpartij zal met *Franchi's* vertrek haar voordeel trachten te doen; de regering heeft echter besloten, elke poging tot rustverstoring in dat opzigt krachtdadig te onderdrukken, en de provinciale gouverneurs hebben in last, op de handelingen der geestelijken en hunne predicatien streng toezigt te houden.

Den 23sten is te Madrid per buitengewone koerier uit Rome, een memorandum van het Pauselijk hof ontvangen, betrekkelijk de wet op den verkoop der kerkelijke goederen.

Het Parijsche dagblad *l'Univers* berigt op grond zijner brieven uit Madrid, dat thans door geheel de hooge geestelijkheid van Spanje geprotesteerd is tegen de uitvoering der wet tot veiling der nationale en kerkelijke goederen. „Doch die protesten (zegt het kerkelijk-gezinde blad) worden door de revolutionaire partij in den wind geslagen; met den 1sten Julij moet, volgens de bevelen der hooge regering, het beheer over de te verkoopen goederen overgegaan zijn in handen der met de veiling belaste ambtenaren; en juist die regtmatige protesten worden door de gouverneurs der provinciën ingeroepen als reden tot aanwending van geweld tegen de bisschoppen.

„De wet tot vrijmaking der in de doode hand zijnde goederen wordt ook toegepast op de Baskische provinciën, niettegenstaande derzelver eeuwenoude voorregten; doch de wetsbepalingen zullen er waarschijnlijk niet zonder groote moeijelijkheden ten uitvoer gelegd kunnen worden."

Er is besloten tot het huwelijk van prins *Adelbert* van Beijeren met prinses *Maria Amelia*, zuster des Konings.

DUITSCHLAND.

De politieke houding der Oostenrijksche regering ten aanzien der Oostersche kwestie en hare toenadering tot Pruissen, als ook de eensgezindheid van de leden der Bondsvergadering in deze hoogst belangrijke aangelegenheid, hebben veel ongerustheid weggenomen. Dit is onder anderen ook te ontwaren in de Noordsche rijken, waar het neutraliteits-stelsel nieuwe kracht ontvangt en ten gevolge waarvan aan onderscheidene officieren verlof werd verleend. Men spreekt reeds van eene meer innige politieke vriendschap tusschen de Scandinavische rijken en Duitschland.

— Het regeringsblad heeft weder eene depêche bekend gemaakt van den heer *von Manteuffel* aan graaf *Arnim*, gedagteekend den 5den Julij, waarin de wederkeerige stelling van Oostenrijk en Pruissen tot de Oostersche kwestie wordt besproken en de Oostenrijksche regering wordt geluk gewenscht met hare veranderde staatkunde, die haar volgens den heer *von Manteuffel* terug brengt tot den kring, welke voor het Duitsche verbond afgebakend is, namelijk om in de onderhavige kwestie eene vrije hand te houden.

— De Koning van Hannover heeft het ingediend verzoek om ontslag van het ministerie *Lütken* aangenomen. Men verwacht nu een ministerie alleen uit leden van de ridderschap bestaande.

— De Prins van Lippe Detmold heeft dr. *Fischer*, zijn minister van staat, ten gevolge zijner jongste arrestatie te Koburg, eervol ontslagen, en in zijne plaats benoemd dr. *M. von Meien*. Dr. *Fischer* heeft zich vroeger voor dit geval het levenslang behoud van zijne bezoldiging op de bijzondere kas van den prins doen verzekeren. De onder zijn bestuur gevolgde reactionnaire staatkunde zal geene verandering ondergaan.

— Uit Koppenhage wordt van den 24sten geschreven, dat de raad der notabelen met algemeene stemmen, op twee na, de tweede lezing der ontworpen grondwet voor geheel den Deenschen staat heeft goedgekeurd.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 24 Julij.

Na het oordeel van de *Times* en andere tegenstanders van lord *Russell* te hebben medegedeeld, willen wij aan onze lezers ook niet de redevoering onthouden, welke de edele lord ter verdediging van zich en het vorig ministerie gehouden heeft bij de behandeling van de motie van den heer *Roebuck*. Zelden hoorde men betere taal van dien ongetwijfeld bekwamen staatsman en beroemden redenaar. Hij begon met eene gewigtige verklaring, die ook dadelijk met bravo's werd bekroond, met de verklaring, dat hij in geen enkel opzigt de verantwoordelijkheid, die ter zake van de Oostersche kwestie op hem rustte, zou trachten te verkleinen, en dat hij het als regtmatig beschouwde, dat elk lid van het vorig Kabinet het gedeelte dier verantwoordelijkheid, 'twelk hij dragen moest, gewillig droeg.

» De heer *Roebuck* — zeide hij — wil uit het Kabinet verwijderen elk lid, dat zich in de Kamer onderscheidde door liberale beginselen. De hervormers en de vrijhandelaars, geen hunner zijn waardig of bekwaam om het roer van staat te helpen sturen. Alleen zij, die tegen de emancipatie der Katholijken stemden, tegen de politieke hervorming en tegen het vrijhandel-systeem, zijn volgens den spreker bekwaam om het bewind te voeren. Het geachte lid uit Sheffield beschuldigde de ambtgenooten van lord *Aberdeen*, dat zij hunne posten hadden verlaten toen de Engelsche armee honger en koude leed en door ziekten werd geteisterd. Die beschuldiging maakte effect; maar is zij waar? De meeste leden van het Kabinet waren afwezig van den 12 à 14den Augustus tot den 15 à 16den October. Na vraag ik: leed of liever stierf de armee vóór den 17den October van honger, dorst en koude? Waren wij niet op onzen post, toen het leger werkelijk leed? De heer *Roebuck* weet wel beter. Hij weet, dat op zeker tijdstip het leger leed, dat wij op zeker tijdstip afwezig waren, hij brengt wat waar was op het eene tijdstip over op het andere, dat maakt zijne aantijging tot laster en zóó, uit liefde voor de waarheid, uit zuivere liefde voor de waarheid, treedt hij op als beschuldiger van het ministerie *Aberdeen*.

» De redevoering van den spreker heeft één gebrek, en dat is hem altijd eigen als hij het woord voert. Hij begint met eene schitterende inleiding en hij eindigt met eene treffende toespraak, maar in 't midden is niets. Zijne bewijsvoering is te zoek. Zijne redevoering heeft den bek en de klaauwen eens roofvogels, maar zijn rif bevat niets dan een weinig hooi. Hij maakte zich verontwaardigd, maar was niet overtuigd. Met het eerste maakt men welligt goede verzen, maar geen bondig betoog.

» En om nu tot de zaak zelve te komen, 't is onmogelijk dat gij stemt met grondige kennis en dat gij een ministerie kunt veroordeelen over de Krim-expeditie. Gij hebt vóór u de geheele correspondentie over die expeditie gevoerd, maar weet gij ook in hoeverre Frankrijk daarvoor verantwoordelijk is? Dat weet gij niet, en daarom kunt gij geen regtvaardig vonnis vellen.

» Toen wij een leger naar Turkije zonden, dachten wij niet dat Silistria zich zoo lang zou staande houden. Maar wat zou toen de armee der geallieërden uitrigten? Ik geloof dat iedereen zal toestemmen, dat een terugtogt naar Konstantinopel algemeene ontevredenheid zou hebben verwekt. Men zou hebben geloofd dat wij het met den oorlog niet ernstig meenden, en — wij zonden een leger naar de Krim. Wij deden het, na zóó veel inlichtingen nopens dat land te hebben ingewonnen, als men van een vijandelijk oord kan verkrijgen. Wij wisten door maarschalk *St. Arnaud*, dat het Russische leger aldaar 4500 en de bezetting van Sebastopol 11000 man telde.

» Maar kon men Sebastopol nemen? Ik geloof dat dit mogelijk was en ik geloof tevens, dat, als zij genomen was, wij een grooten slag hadden geslagen en de Keizer van Rusland meer vredelievend zou zijn geweest.

» 't Is gemakkelijk thans te zeggen, nu Sebastopol niet is genomen, dat het niet te nemen was. Zouden de geallieërden, na hunne ontscheping eene schitterende overwinning behaald hebbende, zich door die overwinning de poorten van Sebastopol zien geopend? Ik geloof dat dit zeer goed mogelijk was geweest. 't Is niet geschied, maar om de mogelijkheid was het toch wel waardig dat men de poging waagde. Het gold hier een stout feit, en als de verantwoordelijkheid groot was, groot mogt de triomf heeten, die te behalen was, een triomf die ook den vrede kon aanbrengen.

» Inderdaad, de Kamer zou eene groote onregtvaardigheid begaan, door het ministerie ter zake van de Krim-expeditie te veroordeelen, als men bedenkt, dat het derwaarts zond de dapperste armee die ooit onze kusten verliet en dat die armee nog eene ontzettende sterkte kan veroveren, eene sterkte steeds de beste der Russen en het krachtigste element tot verwezenlijking van hunne oorlogzuchtige plannen.

» Wij waren op zeker tijdstip niet te Londen, heeft men gezegd, en ik heb reeds aangetoond, dat wij ons hier bevonden in den tijd van crisis voor onze armee in de Krim. Maar kunt gij ook wel eischen, dat een minister, tevens lid van het Parlement, te Londen blijve en op het land geene nieuwe krachten verzamele? Zulk een eisch zou de administratie verzwakken. Het werk dat deze Kamer geeft, is vermoeijend. Wij hebben nachtelijke zittingen van 7 à 8 uren, en voegt daarbij de onophoudelijke zorgen van het bestuur en de Kabinets-raden.

» Zoudt gij overigens eene betere leiding der oorlogszaken hebben onder het bestuur van lord *Derby*? Gij ziet aan 't roer van Staat mannen, die zich altijd bezig hielden met onze buitenlandsche belangen en met de organisatie van ons leger, en als gij het doet aftreden, zult gij te gelijker tijd hen ontmoedigen, die als hunne opvolgers worden geroepen. En, is er ook wel één feit te noemen, dat ons tot schande is of tot onzen ondergang leidt? Wij hebben, 't is waar, veel ongeluk gehad, maar wij vonden ook in onze politieke en militaire instellingen een' verwonderlijken steun.

Mij dunkt, dat eene armee, die zegevierde bij Alma en Inkerman, die de ellende van een winter in de Krim doorstond, zonder moedeloos te worden, zonder iets te verliezen van haren moed en hare tucht, wel de dochter moet zijn van een systeem, 'twelk den krijgsman den dood leert trotseren, den roemrijken en roemloozen met al de vaderlandsliefde van den zoon eener vrije natie. Die armee zal haar doel bereiken, de overwinning aan onze wapenen en de rust aan Europa verzekeren. Ook heb ik vertrouwen in onze constitutie, die van hare gebreken moet worden gezuiverd. Ik stel vertrouwen in ons volk, dat de noodige offers voor zijne eer en zijnen roem zal brengen. Met zulke waarborgen voor de bereiking van het beoogde doel, een gouvernement te doen aftreden onder voorwendsel dat de oorlog niet wèl is gevoerd, dat zou, in plaats van de verwezenlijking van dat doel te verhaasten, den geest des volks verzwakken en den moed ontzenuwen."

— In het Lagerhuis gaf gisteren avond de heer *Laing* zijn verlangen te kennen, dat de Weener conferentiën op nieuw een punt van beraadslaging mogten uitmaken in het Parlement, doch lord *Palmerston* weigerde hieraan te voldoen.

Het verslag omtrent de Turksche leening was ontvangen en tot de indiening der bill was last gegeven, met behoud van den gezamenlijken waarborg door Frankrijk en Engeland. Eene tweede behandeling dezer aangelegenheid zal dus plaats hebben. De heer *Ricardo*, en nog meer de heer *Gladstone*, hebben verklaard zich er niet verder tegen te zullen verzetten.

De heer *Peel* heeft geweigerd aan de vergadering mededeeling te doen van de maatregelen, die de regering zich voorstelt te nemen tot uitbreiding van het leger.

— De van regeringswege voorgedragen bill tot verbetering van het lager onderwijs in Schotland is door het Hoogerhuis verworpen. Zij strekte, gelijk men weet, om aan de aloude kerspelscholen min of meer den aard van volksscholen te geven, en was daarom in het Lagerhuis door conservatieve leden en voorstanders der gevestigde kerk levendig bestreden, en slechts met eene geringe meerderheid van stemmen aangenomen, nadat zij door velerlei amendementen hare eigenlijke kracht en strekking ten deele verloren had. In het Hoogerhuis heeft schier geen enkel lid zich voor de bill verklaard; zoodat deze parlementszitting aan Schotland evenmin als aan Engeland de zoo algemeen noodig geachte verbetering der volksopvoeding zal aanbrengen.

— Volgens *de Morning Chronicle*, treedt lord *Stratford de Redcliffe* als ambassadeur van Engeland te Konstantinopel af en wordt door lord *Elgin*, oud-gouverneur van Canada, vervangen.

— Bij velen heerscht het gevoelen, dat de kanselier der schatkist spoedig een voorstel zal doen tot het verhoogen der regten op de invoerartikelen, en wel om die onmiddellijk in werking te doen treden, ten einde daardoor te gemoet te komen in de meerdere uitgaven, welke de oorlog noodzakelijk heeft gemaakt. Over het algemeen denkt men, dat die verhooging 10 pCt. zal bedragen.

— In Hydepark heeft Zondag niets buitengewoons plaats gehad; wel was een talrijke volkshoop daar weder zamengekomen, doch alles bleef rustig.

— Te Portsmouth zijn weder verscheidene gewonde officieren en andere militairen uit de Krim aangekomen; een hunner, de luit. *Malan*, heeft vijf wonden van geweerkogels en een soldaat zeventien bajonetsteken.

— Het vreemdenlegioen, door Engeland aangeworven, bestaat vooralsnog uit niet meer dan 2500 goed gedisciplineerde soldaten. 1500 dezer, meest Duitschers en Sleeswijk-Holsteiners, zijn te Shorncliffe gekampeerd, waar driemaal 's daags exercitiën worden gehouden; de taal waarin het kommando wordt gevoerd en de soldaten aangesproken worden, is het Duitsch, hetgeen een zonderling contrast vormt met hunne uniform, die Engelsch is. De overige 1000 man zijn Zwitsers, en bevinden zich te Dover. Het aantal nieuwe manschappen, dat dagelijks aankomt om zich bij het legioen te voegen, is gemiddeld 70, zoodat het welhaast eene niet onaanzienlijke sterkte zal bedragen, hoe weinig de aanwervingen in den beginne ook gelukten.

— Sinds den 1sten Januarij dezes jaars zijn niet minder dan 451 nieuwe uitvindingen van werktuigen en wapenen aan het oordeel van het departement der artillerie onderworpen.

— Uit het achtste jaarlijksche verslag van de commissie voor het armwezen in Ierland blijkt, dat van 1849 tot 1854, meer dan 200,000 personen van beiderlei kunne de werkhuizen verlaten hebben, zonder derwaarts terug te keeren.

— In de laatste jaren is het getal nieuwsbladen in de Vereenigde Staten aanmerkelijk toegenomen. In 1834 bestonden daar 89 *dag*bladen; in 1850, 254. In 1834 waren er 1265 nieuwsbladen van allerlei soort; in 1850 reeds 2302; thans telt men er meer dan 3000. In 1834 bedroeg de *dagelijksche* uitgave der *dag*bladen omstreeks 80,000 exemplaren; in 1850 werd dit berekend op 751,182; thans schat men het op ruim één millioen iederen dag. De weekbladen hadden in 1850 gezamenlijk eene oplaag van 2,944,629 exemplaren 's weeks. In dat zelfde jaar kwamen er 115 bladen driemaal en 31 tweemaal in de week uit. Verscheidene der dagbladen geven ook eene wekelijksche of halfwekelijksche editie uit.

In het debiet der nieuwsbladen in de onderscheidene staten heerscht groot verschil. Zoo telden Maine en Maryland in 1850 eene bijna gelijke bevolking, namelijk ruim 580,000 zielen; evenwel had Maine slechts vier dagbladen, met eene dagelijksche uitgifte van 3080 exemplaren, dus 1 op de 189 ingezetenen; Maryland daarentegen zes *dag*bladen met eene dagelijksche oplaag van 50,500 exemplaren, dus 1 op de 11 zielen. Vermont, met ruim 314,000 zielen, telde slechts twee *dag*bladen, die daags 550 exemplaren debiteerden, dus slechts 1 op 571 zielen. De gemiddelde oplaag van een blad in de Vereenigde Staten is 4000 exemplaren, en in het algemeen, over de geheele uitgestrektheid van de Unie, kan men 1 exemplaar op iedere 30 personen rekenen of, zoo men de slaven van de bevolking aftrekt, 1 op 26. Natuurlijk worden bijna al de bladen in de Engelsche taal geschreven, doch er bestaan tusschen 40 à 50 in het Duitsch, omtrent een dozijn in het Fransch, en verscheidene in het Spaansch en Italiaansch. Er komen ook twee in het Hollandsch uit.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Julij.

Ten gevolge der weglating van een woord in eene aan maarschalk *de Castellane*, bevelhebber van het leger van Lyon, gerigte telegrafische depêche, meldende den dood van generaal *Mayran*, maakte de maarschalk uit de depêche op, dat de Keizer overleden was, en onmiddellijk vaardigde hij eene proclamatie uit aan het leger, waarbij hij het den soldaten als hun eerste pligt voorhield, zich te scharen om den graaf *van Chambord*, die alléén Frankrijk kan redden. In weêrwil der tegen zijn plan geopperde bedenkingen, had hij de proclamatie reeds naar de drukkerij gezonden, toen hij de overtuiging kreeg dat hij den inhoud der depêche verkeerd had opgevat. In aller ijl werd de proclamatie teruggenomen, doch wat er in stond, was geen geheim meer, en spoedig wist de Keizer het ook. *Napoleon* zelf moet de zaak niet ernstig opgenomen en er om gelagchen hebben, doch zijne vermoedelijke erfgenamen dringen ernstig bij hem aan, dat hij maarschalk *de Castellane* op non-activiteit stelle of pensionere. Voornamelijk is het prins *Napoleon*, die zijnen neef, den Keizer, daartoe aanspoort, hoezeer men wil dat 's prinsen betrekking tot dezen als troonopvolger nog niet zoo geheel zeker is. In sommige kringen toch wordt beweerd, dat de Keizer, gebruik makende van de hem bij de grondwet toegekende bevoegdheid, een' ander zijner neven tot zijn' opvolger zou kunnen aanwijzen, in plaats van den prins *Casse-Cou*, welke spotnaam aan den zoon van prins *Jerôme* gegeven wordt. Zoo noemt men b. v. reeds den prins *van Musignano*, opgevoed bij de Jezuïten en hoog aangeschreven bij de Katholijke partij.

— Op eene eergisteren door prins *Napoleon* gegevene soirée merkte men, te midden van een aantal voorname staatslieden en andere mannen van naam, ook den heer *A. Dumas* den jongeren, schrijver van het thans zoo grooten opgang makend blijspel *Le demi monde*, op, die rondborstig erkende, dat de onderscheidene opvoeringen van dat stuk hem reeds meer dan 57,000 francs hebben opgebragt.

— De weduwe van *Lucien Bonaparte*, den ouderen broeder van *Napoleon I*, is in den ouderdom van 77 jaren overleden.

— Met de inschrijvingen voor de leening gaat het goed vooruit. Men verzekert, dat in deze stad alleen reeds voor een bedrag van ruim 120 millioen fr. ingeschreven is; en daar alle berigten uit de provinciën even gunstig luiden, is het algemeen gevoelen, dat de uitslag van deze leening nog gunstiger zijn zal dan de vorige.

— De exposanten in de algemeene tentoonstelling zijn op nieuw uitgenoodigd om den prijs van de door hen ten toon gestelde voorwerpen voor het publiek kenbaar te maken. Deze aanwijzing, wordt gezegd, verlangt het publiek, en is tevens nuttig voor de leden der jury, daar die prijs tot grondslag kan dienen bij het toekennen der belooningen.

— Te Parijs zal in het begin van September een statistiek congres gehouden worden. Verschillende buitenlandsche gezanten zijn hiervan onderrigt en zijn aangezocht hunne regeringen daarvan kennis te geven.

— Het Engelsch vreemden-legioen heeft nu ook in Parijs zijn werf-depôt. Het in het Duitsch gedrukt programma, dat bij talrijke exemplaren wordt verspreid, luidt als volgt: „buitenlanders, die geene Russen zijn, kunnen onder voordeelige voorwaarden zich bij het Engelsch vreemden-legioen laten aanwerven, No. 43, Rue Bourbon Villeneuve. Handgeld, zoodra de eed is afgelegd, 150 francs. Soldij voor een gemeen soldaat per dag 1 fr. 25 c. Van den korporaal tot den sergeant 1 fr. 65 c., 2 fr. 25 c. — Elk gemeen soldaat, die na den oorlog ongeschikt is tot den arbeid, ontvangt een pensioen van 650 francs; allen die in gezonden staat terugkeeren, een jaar soldij, dus 456 francs, en kunnen in Engeland of zijne koloniën blijven of kosteloos naar hun vaderland gaan."

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Julij.

Wij hebben in ons vorig nommer uit een' brief in de Fransche *Presse* eenige bijzonderheden medegedeeld betreffende het te Brussel verschijnende Russische blad *le Nord*. Thans verklaart bedoeld blad, dat deze bijzonderheden van het begin tot het einde onjuist zijn en dat *le Nord* geheel en al buiten officiëlen invloed uitgegeven wordt.

Dit Russischgezinde dagblad behelst weder een hoofdartikel, in hetwelk de Britsche minister lord *Palmerston* weder zeer hevig wordt aangevallen, en wordt voorgedragen als de staatsman, die eenig en alleen wordt beschouwd als de bewerker van den oorlog, die thans zooveel bloed en schatten eischt.

In dat blad wordt de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat lord *Palmerston* onder de eerste staatslieden heeft behoord, die den Franschen *coup d'état* van den 2den December hebben toegejuicht, ter zake van welken bijval hij zelfs aanvankelijk gedurende eenigen tijd zijne betrekking als Britsch minister heeft moeten nederleggen. Hoe lord *Palmerston* er in geslaagd is, om deze zijne handelwijze in de oogen zijner ministeriële ambtgenooten te regtvaardigen, is, volgens *le Nord*, lang duister gebleven, doch zou thans meer en meer duidelijk worden. Lord *Palmerston* zou namelijk, terstond na het herstel der Napoleontische alleenheerschappij in Frankrijk, hebben begrepen, dat het genoemde bewind zich alleen door den oorlog zou kunnen staande houden, en de Fransch-Engelsche alliantie hebben bewerkt, eensdeels om Engeland voor eenen aanval van de zijde van Frankrijk te vrijwaren, doch ook anderdeels, om zijnen diep gewortelden haat tegen Rusland te koelen en zoo mogelijk die mogendheid te krenken en te vernederen. Naar luid van *le Nord*, heeft lord *Palmerston*, terwijl alle staatslieden in het begin van 1852 onzeker waren wat hun te doen of te laten stond, zeer goed geweten wat hij wilde; heeft hij zijne maatregelen daarnaar genomen, en onverwijld met Frankrijk zamengespannen, ten einde Ruslands invloed te verminderen, — aan zijne eerzucht de onafhankelijkheid van Europa op te offeren, — en aan Engeland eene onafgebroken reeks van stations te verzekeren, van Gibraltar af, tot aan de Engelsche bezittingen in Indië.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 23 Julij.

Gisteren namiddag is alhier per spoortrein van Rotterdam aangekomen, prins *Eduard van Saksen-Weimar*, broeder van H. K. H. prinses *Hendrik der Nederlanden*. Gelijk men weet, keert de prins uit de Krim terug, waar Z. D. H. zich in het Engelsche leger zeer heeft onderscheiden, den rang van luitenant kolonel behaald heeft, en adjudant was van lord *Raglan*. Door het overlijden van dien Britschen bevelhebber is zijn staf ontbonden.

De hertog *van Saksen-Weimar*, die zijnen zoon was te gemoet gereisd, is met den prins in deze residentie teruggekeerd.

— Er is ernstig sprake van om 's Gravenhage met Scheveningen door een' ijzeren spoorweg te verbinden. Ofschoon er vroeger meermalen van een dergelijk plan werd gewag gemaakt, zoo moet thans, zoo dan al niet uitsluitend het plan als zoodanig, maar vooral de personen aan wie de leiding daarvan zoude opgedragen worden, meer dan ooit de verwachting van welslagen opleveren.

AMSTERDAM, 24 Julij.

De elfde of laatste verkooping van de gronden in den Haarlemmermeer-polder heeft op den 20sten alhier plaats gehad. Er zijn geveild 1487.44 bunders en op nieuw in veiling gebragt 20 bunders, ten gevolge van wanbetaling; die 1507.44 bunders hebben opgebragt *f* 675,500 of gemiddeld *f* 448 per bunder. In het geheel zijn in veiling gebragt 16,822.57 bunders, die gezamenlijk zijn verkocht voor *f* 7,972,400, en alzoo gemiddeld voor *f* 473 per bunder.

— Den 17den dezer en beide volgende dagen heeft de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid onder voorzitterschap van mr. *W. H. van Voorst*, hare algemeene vergadering gehouden, waartoe een aanzienlijk aantal leden was opgekomen. Het bleek dat de industrie-scholen der maatschappij in een' bloeijenden staat verkeeren, en het tijdschrift, dat van wege de maatschappij wordt uitgegeven, meer en meer de gewenschte belangstelling opwekt. Na de verslagen van de verschillende afdeelingen over den landbouw, de fabrijken en den handel, werd er een rapport door mr. *W. J. C. van Hasselt* uitgebragt over de Parijsche tentoonstelling. Vervolgens werd aan de vergadering een uitgebreid verslag medegedeeld van de heeren *A. H. van der Boon Mesch*, *G. J. Mulder* en *Kerkhof*, betreffende de waarde der tabellen omtrent de voederwaarde der verschillende voedergewassen voor het vee. Beide verslagen zullen worden gedrukt.

BIJBLAD N°. 12.

Behoort bij de Groninger Courant van 27 Julij 1855, N°. 90.

KORT VERSLAG

VAN DE HANDELINGEN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Woensdag den 25sten Julij.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, UPMEIJER, DOMMERING, V. ITTERSUM, DE LA FAILLE, SWAAGMAN, MEIJER QUINTUS, VAN HEIJNINGEN BOSCH, ONNES, ROELFSEMA, DE SITTER en MESDAG.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Rekening dezer gemeente over* 1854, welke door burg en weth. wordt aangeboden, overeenkomstig artt. 218 en 219 der gemeentewet. Wordt besloten deze gedurende 14 dagen op de secretarij voor een ieder ter lesing neder te leggen, tegen betaling der kosten algemeen verkrijgbaar te stellen, en hiervan openbare kennisgeving te doen.

2) *Beraadslaging over het stelsel der plaatselijke belastingen.*

De heer OUDEMAN segt, bij de centrale afdeeling tot de minderheid te hebben behoord met opzigt tot het eerste voorstel, waarbij de meerderheid tot beginsel aannam, dat er geene belasting worde geheven op het gemaal, geslagt, turf en steenkolen. Hiermede heeft hij zich niet kunnen vereenigen. Spr. zal in geene beoordeeling treden van de accijnsbelasting; hij toch is het eens met de stellers van een der adressen, dat die zaak in de laatste jaren zoo veelzijdig is behandeld, dat het als een noodelooze arbeid kan worden beschouwd al het voor en tegen op nieuw te behandelen. Dit wil hij kort aanstippen: Hij wil de nadeelen toegeven, die tegen eene verbruikbelasting zijn ingebragt, maar van den anderen kant moet men ook, wil men billijk oordeelen, erkennen, dat de accijnsen de betaling der belastingen gemakkelijk maken, dat zij de vreemdelingen, de studenten aan de hoogeschool en militairen, mede doen betalen en dat in het algemeen een ieder betaalt naar evenredigheid van het genot der burgerlijke voordeelen. Stelt men den minderen stand vrij van de accijnsen, dan stelt men dien vrij van alle belastingen.

Spr. herhaalt, dat hij de nadeelen aan de accijnsbelasting verbonden erkent en dat hij gaarne zoude medewerken om die te doen verdwijnen, zoo door een zuinig beheer der financiën de uitgaven verminderd en de inkomsten vermeerderd konden worden. Dit kan hier niet worden verkregen en men is hier genoodzaakt, in de plaats van de accijnsen, een hoofdelijken omslag te stellen en wel ten bedrage van *f* 80,000. Spr. gelooft, dat op die wijze het geneesmiddel erger is dan de kwaal. Hij is het toch eens met adressanten, dat een omslag naar vermogen of inkomen, in eene groote, handeldrijvende stad als deze, willekeurig is bij ambtshalven aanslag, vexatoir bij het noodzaken tot het geven van opening en inzage, onzedelijk bij het toelaten van eigen aangifte, en op welke wijze ook toegepast, hoogst nadeelig in hare werking, en aanleiding gevende tot een hatelijk onderzoek. En wat men ook in het voorstel van de centrale afdeeling heeft aangewend om de willekeur weg te nemen door huurwaarde tot grondslag te nemen voor den omslag, dit moge de moeijelijkheid eenigzins wegnemen, maar altijd zullen toch nog vele moeijelijkheden in de taxatie en veel willekeur overblijven.

En welke zijn nu de voordeelen van de afschaffing der accijnsen? Wat zal die helpen? Het gemaal, de brandstoffen en het geslagt zullen er niet goedkooper door worden. Spr. gelooft, dat de voordeelen grootendeels zullen komen in de zakken der bakkers, slagters en verveeners en dat de verbruikers er weinig door zullen worden gebaat. Men heeft reeds in de afdeelingen er op gewezen, dat het schapen- en varkensvleesch, na de afschaffing van den accijns, niet goedkooper is geworden. Maar ook de geschiedenis van ons land leert, dat het altijd zoo geweest is. BILDERDIJK spreekt van de invoering van een hoofdelijken omslag in 1750 en wijst er op, hoe dit groote ontevredenheid heeft verwekt, omdat de voordeelen niet gekomen zijn ten voordeele van de verbruikers, maar van de kooplieden.

Maar het moge zijn, dat het brood en de brandstoffen een paar centen goedkooper worden. Wat helpt dit voor den geringeren stand, als de ontvangsten daardoor ook minder worden en de meer gegoeden niet zooveel laten verdienen, als de invoering van den hoofdelijken omslag invloed heeft op de particuliere liefdadigheid en op de vestiging van personen buiten deze gemeente. Spr. gelooft niet, dat die nadeelen hersenschimmig zijn.

Spr. had zich vroeger voor de ontwerp-verordening der commissie verklaard. Het spreekt van zelf, dat nu, na de afschaffing van den rijksaccijns op het gemaal, die verordening niet gaaf kan worden aangenomen; maar hij raadt toch nog aan om zich liever tot den Koning te wenden, met verzoek om vrijstelling te vragen overeenkomstig art. 255 der gemeentewet, of eene eigene belasting op het gemaal te heffen, ten einde den hoofdelijken omslag hetzij geheel te voorkomen, hetzij het bedrag er van zoo te verminderen, dat de heffing minder drukkend wordt. Het is toch meest het bedrag van *f* 80,000, wat hem tegen den hoofdelijken omslag doet stemmen. Toen voor een paar jaren een omslag van *f* 32,000 werd voorgesteld, was hij reeds tegen die som opgekomen, en het heeft hem bevreemd, dat leden van den raad, die toen daartegen gestemd waren, nu voor een omslag van *f* 80,000 niet terugdeinzen.

Uit de ingediende adressen en de menigte van onderteekenaren kan men zien, hoe velen zijne vrees voor een omslag deelen. Nu kan men wel zeggen, dat adressanten niet bevoegd zijn, en spr. wil niet ontkennen, dat er onder zijn personen, die hij niet bevoegd rekent om te beoordeelen, welke het beste stelsel is voor eene plaatselijke belasting, maar ook treft hij er namen onder aan van personen, die wel op de hoogte zijn om dat te beoordeelen en die niet zullen geteekend hebben dan na rijp beraad.

Ten slotte drukt spr. zijne spijt uit, dat er leden van de commissie afwezig zijn om met meer kracht tegen het gevoelen van de centrale afdeeling hunne stem te kunnen verheffen.

De voorzitter deelt mede, dat op de conclusie van de centrale afdeeling een nieuw plan is voorgesteld, ontworpen door den heer DOORNBOSCH en nader bewerkt door den heer MULLER, en dat de centrale commissie zich met dit plan heeft kunnen vereenigen. Voordat met de discussiën wordt voortgegaan, stelt hij voor dit plan eerst te hooren.

Dit gewijzigd voorstel luidt aldus:

„De centrale afdeeling heeft alsnu op grond van alle deze gevoelens zoo in de afdeelingen als in de centrale geuit, de eer U voor te stellen:

1°. De meerderheid stelt voor de door de commissie ontworpene verordening over de belastingen in het algemeen (bijlage *A*) niet aan te nemen, maar aan burgemeester en wethouders op te dragen eene ontwerp-verordening deswege aan den raad aan te bieden, waarin tot beginsel wordt aangenomen, dat er geene belasting worde geheven op het gemaal, geslagt, turf en steenkolen en voorts overeenkomstig de in dezen te nemen besluiten.

2°. De meerderheid der centrale afdeeling stelt voor de voorgestelde ontwerp-verordening voor den hoofdelijken omslag, (bijlage *B*) niet aan te nemen, maar daarvoor de volgende vast te stellen:

Art. 1. In deze gemeente zal worden geheven eene belasting onder den naam van hoofdelijken omslag, tot een jaarlijksch bedrag van hoogstens *f* 80,000.00, in hoofdsom.

Art. 2. De hoofdsom der te heffen belasting is telken jare gelijk aan de daarvoor in de begrooting der gemeente van dat jaar uitgetrokken som.

Art. 3. Boven en met de hoofdsom worden geheven zes opcenten van dezelve, voor kwade posten en restitutiën.

Art. 4. Tot verkrijging van dit gezamenlijk bedrag van hoofdsom en opcenten wordt ieder belastingschuldig inwoner, op het eerste kohier aangeslagen overeenkomstig de bepalingen van artt. 7, 8, 9 en 10.

Inwoners, die op het eerste kohier niet voorkomen, worden, met inachtneming van het bepaalde in art. 10, aangeslagen tot het bedrag, waarvoor op het kohier zijn gesteld de belastingschuldigen der klasse waartoe zij behooren.

Art. 5. Inwoners zijn allen, die verblijven binnen deze gemeente.

Belastingschuldigen zijn:

a. Alle inwoners, eene woning in gebruik hebbende, welke voor de Rijks personele belasting is geschat op eene huurwaarde van *f* 45.00 en meer.

b. Alle inwoners, geene woning in gebruik hebbende, waarvan zij Rijks personele belasting moeten betalen, doch welke vermoed worden een jaarlijksch zuiver inkomen te hebben van *f* 300,00 en meer.

Art. 6. Aan de belasting zijn niet onderworpen:

1) De studenten aan de hoogeschool te Groningen, niet hebbende hunne burgerlijke woonplaats in deze gemeente, die de lessen aan dezelve bijwonen.

Als bewijs van het bijwonen zal gelden de verklaring van den deken der faculteit, waartoe ieder behoort.

2) De jongelieden, niet hebbende hunne burgerlijke woonplaats in deze gemeente, die er verblijven om de inrigtingen van onderwijs, landbouw of handel en nijverheid te bezoeken, of kweekelingen zijn in het instituut voor doofstommen.

Art. 7. De belastingschuldigen worden verdeeld in 10 klassen. Zij, die eene woning in gebruik hebben, waarvan naar de huurwaarde eene Rijks personele belasting moet worden betaald, behooren:

tot de 1e kl., indien de huurw. van	*f* 45	tot *f* 69.99	bedraagt.
„ „ 2e „ „ „ „ „	- 70	„ - 99.99	„
„ „ 3e „ „ „ „ „	- 100	„ - 149.99	„
„ „ 4e „ „ „ „ „	- 150	„ - 199.99	„
„ „ 5e „ „ „ „ „	- 200	„ - 274.99	„
„ „ 6e „ „ „ „ „	- 275	„ - 349.99	„
„ „ 7e „ „ „ „ „	- 350	„ - 449.99	„
„ „ 8e „ „ „ „ „	- 450	„ - 599.99	„
„ „ 9e „ „ „ „ „	- 600	„ - 699.99	„
„ „ 10e „ „ „ „ „	- 700	en daarboven.	

Zij, die geene woning in gebruik hebben, waarvan zij Rijks personele belasting moeten betalen, worden geplaatst in ééne klasse beneden die, waarin is aangeslagen de bewoner van het perceel, in hetwelk zij verblijven.

Art. 8. De som, waarvoor ieder belastingschuldige kan worden aangeslagen, bedraagt voor hen, die behooren:

tot de 1e klasse	als minimum *f* 1	als maximum *f*	14
„ „ 2e „ „ „	- 4	„ „	- 26
„ „ 3e „ „ „	- 8	„ „	- 43
„ „ 4e „ „ „	- 12	„ „	- 66
„ „ 5e „ „ „	- 20	„ „	- 97
„ „ 6e „ „ „	- 35	„ „	- 130
„ „ 7e „ „ „	- 55	„ „	- 170
„ „ 8e „ „ „	- 81	„ „	- 235
„ „ 9e „ „ „	- 118	„ „	- 300
„ „ 10e „ „ „	- 163	„ „	- 450

voor elke *f* 10,000, waarvoor de hoofdsom der te heffen belasting in de begrooting der gemeente beneden de *f* 80,000 is uitgetrokken, wordt het minimum van iedere klasse met tien ten honderd verminderd.

Art. 9. De belastingschuldigen worden jaarlijks uiterlijk in de maand Januarij door burg. en weth. op het kohier geplaatst in de klasse, waartoe zij behooren, en aangeslagen voor eene som, niet minder dan het minimum en niet hooger dan het maximum, bepaald voor de klasse waarin zij zijn geplaatst. Burg. en weth. kunnen zich daarin doen bijstaan door eene commissie van vijf leden uit en te benoemen door den raad.

Art. 10. Ter bepaling van de som, waarvoor ieder belastingschuldige zal worden aangeslagen, geven burg. en weth. acht op de navolgende grondslagen:

1) op de bezoldiging of het voordeel van ambten, bedieningen, pensioenen;

2) op het vermoedelijk zuiver inkomen van handel, bedrijf, beroep en ambacht, — en

3) op het vermoedelijk zuiver inkomen van bezittingen.

Daarbij wordt gelet op:

a. de som, waarvoor de woning van den belastingschuldige voor de Rijks personele belasting naar de huurwaarde is geschát;

b. op de grootte van het huisgezin van den belastingschuldige, naar het bevolkingsregister dezer gemeente;

c. op het bedrijf van den belastingschuldige;

d. op de vertering en besparing van den belastingschuldige;

e. op den uiterlijken staat van den belastingschuldige.

Art. 11. Het door burg. en weth. voorloopig vastgesteld kohier wordt door den raad beoordeeld en bepaaldelijk vastgesteld en over de door de aangeslagenen ingeleverde bezwaren wordt door den raad beslist.

3°. De door de commissie voorgestelde ontwerp-verordening over de invordering van den hoofdelijken omslag (bijlage *C*) aan te nemen onder enkele wijzigingen.

De voorzitter vraagt of de leden bereid zijn tot de behandeling van dit gewijzigde voorstel over te gaan.

De heer LOHMAN zegt, dat hij in beginsel het geheel eens is met den heer OUDEMAN, maar dat hij, nu de gemaalbelasting van wege het rijk is afgeschaft, opziet tegen eene eigen belasting voor deze gemeente, dat hij gaarne zal medewerken om daarin te voorzien, maar dat hij niet instemt met het voorstel van de centrale afdeeling, zooals dit oorspronkelijk was gesteld, als zijnde dit willekeurig en in strijd met de gemeentewet. Het thans voorgestelde plan komt hem der overweging waardig voor, maar hij ziet bezwaar in eene dadelijke behandeling en stelt daarom voor, de raadsleden eerst in de gelegenheid te stellen dat plan nader in te zien en te overwegen en de finale behandeling nog een paar dagen uit te stellen.

De heer QUINTUS kan zich best voorstellen, dat de leden niet in staat zijn het nieuwe voorstel dadelijk geheel te vatten, maar zou het bejammeren als door uitstel meer tijd dan noodig is verloopt. Het wordt tijd een einde te maken aan de bestaande spanning en hij stelt daarom voor de beraadslaging voort te zetten, maar die te bepalen tot de vraag of er een hoofdelijke omslag zal worden ingevoerd dan wel of de accijnsen op gemaal, geslagt en brandstoffen zullen blijven.

De heer LOHMAN kan zich daarmede niet vereenigen, hij wil de accijnsen niet verwerpen, voordat hij weet wat daarvoor in de plaats zal komen, welk een omslag zal worden ingevoerd.

De heeren DE SITTER, ONNES en DOMMERING scharen zich aan de zijde van den heer QUINTUS, de voorzitter daarentegen vereenigt zich met het denkbeeld van den heer LOHMAN, terwijl de heer VAN HOUTEN voorstelt de openbare vergadering voor een half uur te schorsen, ten einde in tusschentijd kennis van het nieuwe plan te nemen.

De heer VAN ITTERSUM ondersteunt mede het gevoelen van den heer LOHMAN en wenscht de deuren voor een paar uur te hebben gesloten.

Wordt besloten de deuren voor één uur te sluiten.

Na heropening der openbare vergadering voert de heer DOORNBOSCH eerst het woord. Bij de regeling van het plaatselijke belastingstelsel acht hij zich verpligt zijne stem te motiveren over het al of niet wenschelijke van de afschaffing van den accijns op de eerste levensbehoeften.

Zijne overtuiging van het noodzakelijke van die afschaffing is niet van heden of gisteren, maar van dien tijd af toen men in Engeland is overgegaan tot vrijen invoer van alle levensbehoeften van welken aard ook.

Van dat oogenblik af aan werd Nederland, meer als eenig ander land, door zijne gunstige ligging en belangrijke veeteelt en landbouw en wat daarmede in verband staat, groot bevoordeeld. De uitvoeren uit ons land kunnen zelfs goedkooper naar Engelands hoofdstad worden verzonden, dan uit vele plaatsen van dat rijk door den meer verwijderden afstand. Van daar dan ook een hoofdzakelijke grond voor de meerdere waarde onzer grondbezittingen en voor eene bestendiging en meerdere duurte van alle levensmiddelen dan in vroegere tijden. Men is nu wel gewoon geworden aan een duurder leven, maar dan rijst de vraag bij Spr. op, of er meerder welvaart en bloei onder de kleinere burgerij is? of de arbeidsloonen in dier mate verhoogd zijn, als het gevolg diende te wezen van de meerdere duurte? en dit durft hij ontkennend beantwoorden.

Men moet dus trachten dat evenwigt te herstellen; de tijd werkt daartoe gunstig mede, omdat de voorgedragen wet ter afschaffing van den accijns op het gemaal van wege het rijk, door de wetgevende magt is bekrachtigd. Voortaan kan dus iedere gemeente verligting toebrengen door de afschaffing van stedelijke accijnsen op de eerste levensbehoeften, in het belang van den arbeidenden stand.

Zij kan wegnemen de formaliteiten, die den handel belemmeren en drukken, en het vrije verkeer zal meerder goedkoopte aanbrengen dan de accijns zelfs bedraagt. Het grootste bezwaar tegen de accijnsen is, dat een groot deel der natie zich wendt tot de onbelaste soorten van meel, die uitsluitend in vele rijken tot beestevoeder worden verbruikt en het gevolg van de afschaffing van het gemaal in ons land zal dan zijn, dat de inferieure soorten van meel zelfs goedkooper door meer voedzaam tarwemeel zullen worden vervangen. De voorstanders der accijnsen zeggen: de accijns drukt niet, zij wordt ongevoelig betaald, zij is verborgen in den prijs, en tot staving van dit gevoelen wordt altijd bijgebragt: wat verligting heeft de afschaffing op het varken- en schapenvleesch uituitgeoefend, de goedkoopte is eene hersenschim geweest, het tegenovergestelde heeft plaats gehad.

Die beoordeeling is oppervlakkig, zij is onjuist; wil men goedkoopte of duurte beoordeelen, dan dient men de oorzaken op te sporen, waardoor de duurte is ontstaan, en dan vraagt Spr., of de laatste 10 jaren daartoe geen aanleiding hebben gegeven? Wat toch is in dit tijdvak voorgevallen? aanhoudende aardappelziekte, enkele misgewassen, oorlog door de groote staten, die de aanvoeren belemmert, en eindelijk het ingevoerde Engelsche tarief van vrijen invoer van granen enz. Zijn dat geen argumenten die voor duurte pleiten?

Een enkel voldoend bewijs wil Spr. bijbrengen, dat de accijns drukt, Amsterdam is zoo verre hem bekend, de eenigste plaats, waar stedelijke belasting is op boter. Gesteld dat de raad voor 10 jaren had besloten de belasting weg te nemen, souden dan de voorstanders der accijnsen niet gezegd hebben: Ziet de belasting is afgeschaft en de boter is duurder geworden. Maar nu vraagt hij op zijne beurt, of dit artikel, met inbegrip van den accijns, niet evenzeer als andere waren is gerezen. Wil men dus duurte of goedkoopte beoordeelen, dan dient men de juiste oorzaken waardoor ze ontstaan aan te toonen.

Spr. vereenigt zich met de meerderheid der centrale afdeeling voor de afschaffing van den accijns op gemaal, geslagt, turf- en steenkolen.

De heer SWAAGMAN heeft in vele opzigten hetzelfde te zeggen; maar hij wil ook nog den heer OUDEMAN beantwoorden. Deze heeft als voorstander van het behoud der accijnsen zich beroepen op eigene inzigten, en op een adres van vele ingezetenen. Wat zijne eigene idées betreft, zoo heeft de heer OUDEMAN opgemerkt, dat het brood en in 't algemeen de eetwaren niet goedkooper worden door de afschaffing van den accijns. Spr. bepaalt zich bij het brood. Als het waar is dat het brood niet goedkooper wordt door de afschaffing, wat hij niet toegeeft, dan is het even waar dat het brood ook niet duurder wordt door het opleggen der belasting, en als dit zoo is, dan zou een belastingstelsel gevonden zijn in den accijns op het brood, waarbij niemand eenige schade ondervond en in dat opzigt boven elke andere belasting te verkiezen. — Verder is gezegd, dat de mindere standen zullen verliezen bij de verandering van het belastingstelsel, want dat de meer gegoeden kariger zullen worden in de betaling van het loon en dus de druk op de arbeidende klasse zal terug vallen. Spr. moet aanmerken, dat de hoogere standen het loon niet alleen te bepalen hebben, dat de arbeider zijn loon vraagt en, bij overvloed van werk en gebrek aan handen, somwijlen de inwilliging zijner eischen niet behoeft te vreezen. — Wat het besproken adres aangaat, zegt spr. er veel gewigt aan te hechten, als hij let op het groot aantal onderteekenaars en de qualiteit van velen hunner; maar als hij bedenkt, dat het gerigt is tegen een rapport reeds den 25sten Nov. 1854 in den raad uitgebragt, dan besluit hij er uit, dat velen niet zouden geteekend hebben, zoo zij hadden geweten dat een onderzoek van dat rapport had geleid tot de voorgestelde afschaffing van den accijns (met uitzondering van dien op den wijn en 't gedistilleerd), en de invoering van een hoofdelijken omslag tot *f* 80000, en daardoor, niet een dubbel, maar slechts een enkel stelsel te hebben. — En wat den inhoud van het adres betreft, zoo is aan spr. gebleken, dat adressanten het belastingstelsel willen regelen zonder hoofdelijken omslag en daarom van de hooge regering vrijstelling willen vragen van art. 244 enz. der gemeentewet. En welke belastingen willen adressanten? 50 opcenten *meer*, dan bij gedacht rapport waren voorgesteld, op het gemaal, wat de tarwe betreft; 100, in plaats van 50, op de dranken en 50 opcenten *meer* van den turf, zoodat zij op die wijze nog *f* 1800 verkrijgen boven de benoodigde som. Spr. noemt de bezwaren daartegen op: Van de *f* 52000 *extra* op de dranken, zou bijna niets inkomen; de instandhouding van 't massaal fonds zou

onmogelijk worden. Adressanten erkennen wel dit bezwaar, maar zij stappen er ligt over heen. Belemmering van het vrije verkeer tusschen gemeente en gemeente wordt niet geteld. Sluikerij, beweert men, kan *belet* worden in eene vesting met wallen en grachten omgeven. En het bezwaar, dat die wallen en grachten de limite der gemeente niet daarstellen, doet men vervallen door 't voordeel der sluikerij aan de bewoners der voorsteden te gunnen, liever dan eenen hoofdelijken omslag te zien invoeren

Spreker erkent, dat de belasting op het inkomen groot bezwaar heeft, maar hij mag niet trachten — om dezelfde woorden van den heer OUDEMAN te gebruiken, — het kwaad af te wenden door middel van nog erger kwaad. Zulk een middel is de accijnsbelasting, met haren ongelijkmatigen druk, hare formaliteiten, hare verbazende kosten van invordering en surveillance, hare verzoeking tot ontduiking der wet en haren schadelijken invloed op alle bedrijf van handel en nijverheid. Zulk een middel is met name die verbruikbelasting, die door adressanten wordt aan de hand gegeven

Na verder eenige punten van het adres te hebben weersproken, komt spr. nog op tegen eene uitdrukking in het adres omtrent de gasfabrijk gebezigd. Men noemt dit een winstgevend vast goed der gemeente. Hij telt dat verkrijgen van winsten, vooreerst althans, nog onder de vrome wenschen, maar gesteld, dat die fabrijk voordeelen afwierp, dan zou men in de eerste plaats den prijs van het gas lager moeten stellen. De gemeente mag met die fabrijk geene winsten drijven. Zij zorge slechts niet te kort te komen om met de schulddelging te kunnen voortgaan, 't welk zeer zeker te verkiezen zal zijn boven eene vermindering van den prijs van 't gas, zoolang de gebruiker zich daarmede meer bevoordeeld dan benadeeld ziet, gelijk dit thans het geval is.

En om nu ten slotte het bijna onhoudbare van den accijns voor deze gemeente te doen uitkomen in al zijne kracht, wijst spr. op de afschaffing van den rijksaccijns op het gemaal, wat door adressanten niet was voorzien, die nu voorzeker de afschaffing van dien accijns hier ook voor onvermijdelijk zullen houden.

En hoe nu de zaak te regelen? De centrale commissie heeft, met afwijking van dat gedeelte harer conclusie, waartegen ook een adres van prof. KERCKHOFF en mede-onderteekenaren was gerigt, het voorstel van de heeren DOORNBOSCH en MULLER overgenomen en spr., lid van die commissie, vereenigt zich natuurlijk met dat voorstel. Hij zal stemmen *voor* de afschaffing der verbruikbelastingen op het gemaal, het geslagt en de brandstoffen in deze gemeente; *voor* eenen hoofdelijken omslag naar het voorstel, zoo even genoemd.

De heer TRIP wenscht ook zijne stem met een enkel woord te motiveren. Hij heeft altijd erkend de voordeelen der accijnsen op gemaal, geslagt, turf en steenkolen, maar ook niet minder de groote bezwaren. Hij blijft in dezen bij zijne vroeger breedvoerig uiteengezette opinie. De reden, waarom hij toen niet kon besluiten om zijne stem te geven tot afschaffing der gemeenteaccijnsen, was gelegen in het bezwaar, om er een goed equivalent voor te vinden, en dat dit door omslag moest worden gevonden, welken hij niet wenschte. Het blijkt nu echter, dat men volgens de gemeentewet de accijnsen niet tot zoodanig bedrag mag heffen, dat een omslag kan worden voorgekomen. De commissie stelde dan ook in November 1854 voor, ze te behouden, maar tevens een omslag te doen plaats hebben. Omslag was ook naar hare overtuiging onvermijdelijk. Gewis verzwakte dit den wensch om de accijnsen, behalve die op den wijn en sterke dranken, nu toch te behouden, daar er geen omslag door voorgekomen werd. Op deze wijze toch zou men dubbele bezwaren hebben.

Daarenboven echter werd door de Hooge Regering voorgesteld en later besloten de rijksaccijnsen op het gemaal af te schaffen, zoodat gemeentelijke accijnsen nu niet meer bij wijze van opcenten, maar als eigen belasting zouden moeten worden geheven. Deze daadzaak verzwaart zoodanig de heffing der gemeente accijnsen op het gemaal, dat het spr. voorkomt, dat ze nu in allen gevalle redelijkerwijze onhoudbaar zijn, en hij zich daarom verpligt vindt om in te stemmen met de afschaffing van genoemde accijnsen, in de hoop dat er zoodanige omslag zal worden vastgesteld, die niet te bezwarend voor de ingezetenen is.

De heer ONNES zegt, dat het gesprokene door den heer OUDEMAN op hem zulk een ongunstigen indruk gemaakt heeft, dat hij dit niet onbeantwoord kan laten. Op enkele punten is reeds geantwoord door de heeren DOORNBOSCH en SWAAGMAN. De heer OUDEMAN heeft de accijns-belasting afgeschilderd als ongevoelig, die verre weg de voorkeur verdiende boven een' hoofdelijken omslag. Spr. verschilt geheel te dien aanzien. De heer OUDEMAN heeft zich tot staving van zijn gevoelen beroepen op het adres van ingezetenen. Wat het groot aantal onderteekenaren betreft, moet hij opmerken, dat ⅓ of ¼ van deze mede in 1851 een adres hebben geteekend tot adhaesie van het voorstel van 5 leden tot afschaffing der accijnsen. Hij kan zich dus niet begrijpen, hoe aan zulk een adres zooveel waarde kan worden gehecht. — De heer OUDEMAN beweert, dat de afschaffing van den accijns geen invloed zal hebben op den prijs van het vroeger belaste voorwerp. Spr. vraagt, hoe dan de heer OUDEMAN, tot twee maal toe heeft kunnen medewerken tot de schorsing van den gemeenteaccijns op de rogge en of niet de ondervinding hem geleerd heeft, dat telkens bij afschaffing van die belasting het brood dadelijk 3 cent goedkooper is geworden. — De heer OUDEMAN heeft er op gewezen, dat bij invoering van hoofdelijken omslag deze of gene de gemeente met der woon zou verlaten. Welnu, wij wonen in deze vesting en dan stelt spr. zich voor, dat als een fijne financier de stad mogt verlaten, een nuttig industriëel in zijne plaats zoude treden.

De heer QUINTUS acht zich verpligt zijne stem toe te lichten, waarom hij voor de afschaffing der accijnsen zal stemmen. Ieder lid van den raad weet, welke moeite er in gelegen is om het stelsel van plaatselijke belastingen zoo goed mogelijk te regelen. Dit is gebleken, zoo zelfs dat het onmogelijk geweest is voor de commissie, aan welke die taak was opgedragen, om tot eenstemmigheid te komen. Evenwel de tijd drong om een einde aan de zaak te maken en dat is eigenlijk de reden, die hem tot teekening en indiening van het voorstel geleid heeft. Maar bij het uiteengaan kreeg die commissie als het ware eene sub-commissie om eene verordening en reglement voor de heffing der belasting te concipiëren en toen is spr. de onmogelijkheid gebleken om met regtvaardigheid nog langer accijnsen te heffen. De grenzen toch, waar binnen de accijnsen geheven moeten worden zijn, volgens het reglement binnen de wallen. Dit kan in het vervolg niet meer. Het geeft aanleiding tot de grootste onregtvaardigheid; buiten die grenzen toch is geene surveillance; dit mag niet, ieder zoowel binnen als buiten moet evenzeer in de belasting deelen. Maar als men nu de surveillance zou willen uitbreiden tot de grenzen der gemeente, dan zullen de kosten van dat accijnsstelsel zoo enorm hoog worden, dat de inning daarvan bijna gelijk zal worden aan het halve bedrag van den hoofdelijken omslag en daardoor zou dan de te heffen hoofdelijke omslag nog hooger worden. Het is toch onmogelijk de tegenwoordige heffing van het gemaal te bestendigen Men zou moeten overgaan tot een eigen heffing voor deze gemeente met eigen ambtenaren, en bij de menigte formaliteiten zal men het niet kunnen volhouden, dat de molens en woningen in de gemeente op zekere tijden gesloten zijn, dat geen bakker, slagter of tapper op stads tafel mag wonen. Die enorme kosten doen hem van dat denkbeeld terugdeinzen.

Dit is de hoofdreden waarom spr. gemeend heeft dadelijk van de accijnsen te moeten afstappen en alleen het oog te vestigen op een hoofdelijken omslag en om dien zoo goed mogelijk in te rigten. En nu is die toch zeker zoo groot niet, als hij niet meer dan *f* 80,000 zal bedragen, als men volgens het tarief van den vermogendste in deze gemeente op het allerhoogste niet meer dan *f* 450 heft, en zou hij dan nog niet bijna evenveel met zijne groote huishouding winnen door de afschaffing der accijnsen? Spr. houdt het er voor, dat de vermindering van arbeid, als een gevolg van de afschaffing der accijnsen, slechts eene hersenschim is; hij gelooft evenmin aan verhuizing daarom van meer gegoeden, en indien er zijn, die zoo op eene geringe som geld gesteld zijn, dat zij dan de gemeente verlaten; aan hen is dan ook niet veel verbeurd, zij mogen gaan en anderen zullen wel voor hen in de plaats komen. In het ingediend adres wenscht men, dat men van de regering vrijheid vrage om een ander stelsel, ten einde de accijnsen tot een hooger bedrag te kunnen heffen dan de gemeentewet veroorlooft. De raad zoude dit wel kunnen doen, maar als hij vooruit kan zien, dat zulk een verzoek door de hooge regering niet zal worden ingewilligd, dat niet ééne gemeente, zelfs Amsterdam niet, de vergunning daartoe verkregen heeft, dan is slechts tijd en moeite verloren.

Spr. heeft nog dezelfde aanmerking op het ingediende adres als de vorige spr. Hij heeft de moeite genomen de namen der onderteekenaren te vergelijken met die, welke voor 4 jaren het adres van adhaesie aan het voorstel van 5 leden tot afschaffing der accijnsen geteekend hebben en nu is er meer dan ¼, die op dit en op het vroeger adres hebben geteekend; en dan vraagt hij, welk vertrouwen men nu nog op adressen kan stellen.

De heer DE SITTER gelooft niet noodig te hebben met vele woorden zijne opinie over de voordeelen of nadeelen van eene verbruiksbelasting en over het al of niet wenschelijke van een hoofdelijken omslag te ontwikkelen. Hij heeft tot de 5 leden behoord, die voor eenige jaren een voorstel hebben gedaan, dat in beginsel overeenkomt met hetgeen nu door de centrale afdeeling is voorgesteld en hij kan zich daarbij wel neerleggen. — Hij wenscht nog een enkel woord te zeggen omtrent de argumenten van den eersten spreker, die volledig zijn wederlegd door de heeren DOORNBOSCH, SWAAGMAN en ONNES. Hij wenscht er nog bij te voegen, dat de door dien spr. bijgebragte argumenten reeds meer dan 20 jaren bekend zijn en, niettegenstaande zij dagelijks door de ondervinding gelogenstraft worden, worden zij steeds gebruikt om het publiek zand in de oogen te strooijen. De ondervinding in Engeland, ook bij de schorsing der opcenten op de rogge, bewijst het tegendeel. Spr. gelooft, dat de afschaffing der accijnsen zal doen zien, dat die argumenten valsch zijn.

De adressanten zijn tegen het rapport der commissie in Nov. 1854 uitgebragt; spr. eveneens, want dat rapport hinkt op twee gedachten, het voegt op onverklaarbare wijze accijnsen en hoofdelijken omslag bij elkander. Nu evenwel het rapport door de centrale afdeeling is gewijzigd, gelooft hij, dat vele adressanten niet geteekend zouden hebben, indien zij het aldus hadden leeren kennen. Spr. zoude het centraal rapport niet gaaf aangenomen hebben zonder de wijziging van de heeren DOORNBOSCH en MULLER; daardoor zijn een paar bezwaren weggenomen, waarom hij een amendement had voorgesteld, hetwelk hij echter nu niet in behandeling wenscht gebragt te zien, omdat hij zich met de voorgedragen wijziging vereenigt.

De heer DE LA FAILLE wenscht eveneens zijne stem te motiveren. Hij is altijd een voorstander geweest van de instandhouding der accijnsen; ook acht hij de argumenten daarvoor niet zoo geheel ondoelmatig. Maar het weegt zwaar bij hem, en hij betreurt het, dat men de accijnsen niet zoo hoog mag opvoeren als dat wel geschieden kon, en dat men daarmede niet zooveel verkrijgen kan als noodig is; en nadat hij nu gezien heeft, dat men met de accijnsen de uitgaven niet kan dekken en dus toch altijd tot een hoofdelijken omslag moet komen, verandert de zaak niet, of die omslag grooter of kleiner is en zal hij daarom voor het gewijzigd rapport stemmen.

De heer VAN ITTERSUM merkt aan, dat de positie der voorstanders van het accijnsstelsel hoe langer hoe moeijelijker wordt; dit neemt intusschen niet weg, dat hij zijne overtuiging zal uitspreken, onverschillig hoe men daarover denken zal; het denkbeeld van populariteit of impopulariteit komt hem daarbij niet in aanmerking. De heer DE SITTER heeft heeft gezegd, dat de argumenten voor het accijnsstelsel niet nieuw zijn, dat zij gebruikt worden om het publiek zand in de oogen te strooijen. Spr. erkent, dat in het eerste de reden ligt waarom hij voor de accijnsen gestemd is, doch hij protesteert er tegen, dat die argumenten zouden strekken om iemand zand in de oogen te strooijen. Hij is volkomen overtuigd, dat het accijnsstelsel weinig drukkend is voor de mindere klasse en op den duur de meeste tevredenheid zal te weeg brengen. Men zegt, dat de hoofdelijke omslag geen invloed zal uitoefenen op de weldadigheid; hij hoopt het zeer, doch vreest zulks te meer. Men zegt, dat de menschen daarom de gemeente niet zullen verlaten; spr. gelooft dit ook. Maar ook bij de beoordeeling der onderteekenaren van het adres heeft men opgemerkt, dat ¼ van hen vroeger juist het tegenovergestelde hebben geteekend. Dit spreekt juist in het voordeel van zijn systeem; het is een bewijs, dat het vierde gedeelte na rijp onderzoek van vele jaren eindelijk tot erkentenis van de waarheid gekomen en van opinie veranderd is.

En als onder de overige drie vierde mannen zijn, die met grondige kennis van zaken toegerust, niet uit zucht om zich te bevoordeelen, maar uit overtuiging, uit wezenlijke belangstelling, hun gevoelen kenbaar maken, zoude dat den geen indruk maken op de stemming! Men heeft gezegd, dat de beoordeeling niet aan hen staat, maar aan de leden van den raad toekomt; hierop antwoordt spr., dat wel de beslissing is bij de leden van den raad, maar dat de beoordeeling aan ieder ingezeten vrijstaat. Men ziet de voorbeelden daarvan ook bij de Staten Generaal; de daar ingekomen adressen worden nauwkeurig onderzocht en zijn wel degelijk van invloed op de stemming der leden.

Spr. verklaart, dat hij voor het behoud der accijnsen zal stemmen. Indien deze vallen, dan wenscht hij zijne stem te geven aan het beste dat daarvoor in de plaats gesteld wordt.

De heer VAN HOUTEN vat het woord op, naar aanleiding van het door den vorigen spreker gezegde. Hij is het met hem eens, dat aan ieder eene vrije beoordeeling vrijstaat. Dat onder de adressanten meer of minder zijn, die niet bevoegd zijn, neemt niet weg, dat daaronder ook velen zijn, waarvoor hij zeer veel achting gevoelt, die dit ook tot de Staten Generaal gewend hebben bij de invoering der vrije scheepvaartwetgeving. Toen is gezegd, dat daardoor onze provincie ongelukkig zoude worden en nadat de wet is aangenomen, zijn hier meer schepen dan ooit vroeger gebouwd. Juist omdat spr. velen van deze adressanten zeer respecteert, wenscht hij nog een punt aan te roeren. Door den heer QUINTUS is gewezen op de moeijelijkheid van eene heffing van accijnsen; aan de onderteekenaren zijn ook wel bekend de formaliteiten, die daaraan verbonden zijn. Indien nu adressanten een voorstel hadden gedaan tot heffing van accijnsen, met alle noodige reglementen en verordeningen, dat uitgevoerd kon worden, dan gelooft hij, dat de raad daarvan dankbaar gebruik zou gemaakt hebben. Maar dit is niet gebeurd; men loopt los over de zaak heen, het adres bevat niets nieuws; in plaats van het oordeel van den raad te leiden en dezen den weg te wijzen, dien hij konde volgen is het adres van geenerlei waarde voor de leden van den raad.

Het spijt spr., dat enkele leden van den raad afwezig zijn, zoo als door den heer OUDEMAN is opgemerkt, maar hij gelooft ook dat daaronder zijn, die van gevoelen veranderd zullen zijn.

De heer DOMMERING zegt, dat het ingekomen adres ieder lid als het ware dwingt om zijne stem te motiveren. Hij eerbiedigt de regten van ieder medeburger om zich met zijne wenschen bij de bevoegde autoriteit te vervoegen, maar het staat aan die autoriteit, hier aan den raad, om te beoordeelen of het adres kan worden ingewilligd. Het is dus niet de meerdere of mindere qualiteit of quantiteit der adressanten, waarop moet worden gezien, maar men moet zich afvragen, wat gevraagd wordt, en daarbij zien op de afgelegde belofte om steeds het ware belang der gemeente in het oog te houden. En nu vragen adressanten iets, dat tegen het ware belang der gemeente strijdt, de bestendiging en opvoering van een stelsel, dat nimmer zijne goedkeuring heeft weggedragen. Spr. veroorlooft zich een paar punten wat nader in het licht te stellen.

Vooreerst de verbeterde volksvoeding Een gevolg van het accijnsstelsel is, wat reeds door den heer DOORNBOSCH is opgemerkt, dat men zich met minder voedsel vergenoegt en dat hier in het land hoofdvoedsel is, wat in andere landen voor beestenvoeder gebruikt wordt; het is een kenmerk bij de natiën, dat zij dat voedsel ontduiken, waarvan zij accijns moeten betalen en zich behelpen met die artikelen, die onbelast zijn. Er is gezegd, dat het niet zal baten en dat de voedingsmiddelen even duur zullen blijven. Dit is mogelijk, indien de stand van zaken nog dezelfde was als voor honderd jaren, toen het stapelregt, de gilden enz. de marktprijzen stelden en regelden; maar nu alles vrij is, zouden wel spoedig, zoo de bakkers en slagers hier het brood en vleesch te duur verkochten, die te platten lande ons te hulp komen.

Een tweede grond is de invloed van de accijnsen op het algemeen welvaren. De accijnsen belemmeren de fabricage en nijverheid, zij berokkenen geld- en tijdverlies. Door de accijnsen wordt het vrije handelsverkeer belemmerd en de onzedelijkheid van den sluikhandel in het leven geroepen. En is dit waar van de accijnsen in het algemeen, het is dubbel waar ten opzigte van gemeenteaccijnsen, vooral hier, waar hoe langer hoe meer de concurrentie met andere gemeenten toeneemt. Daarom moet men zoo veel mogelijk zorgen, dat alle belemmeringen uit den weg geruimd worden, en dat men hier eene vrije markt heeft. Zoolang de gemeenteaccijnsen hier geheven worden, zullen hier geene vrije meel- en broodfabrijken opgerigt worden, zal men geene vrije veemarkt hebben en zullen de fabrieken hare voornaamste grondstof, de brandstof te duur betalen. Waar handel, fabrijken en trafijken bloeijen, daar vindt de arbeider werk en verdienste, daar kan de algemeene welvaart ligter iets dragen en daar kunnen vele andere belastingen opgebragt worden. Een ongehinderd vrij verkeer, eene onbelemmerde uitoefening van bedrijven is eene eerste voorwaarde van den bloei der maatschappij, dien wetten en reglementen niet in het leven kunnen roepen, wel kunnen tegenwerken en vernietigen. Daarom wenscht spr. dat de accijnsen worden afgeschaft en eene directe belasting worde ingevoerd. Welke bezwaren daartegen ook ingebragt mogen worden, zij laat de nijverheid vrij en neemt het vrije handelsverkeer niet weg. Spr. zal voor de conclusie stemmen.

Het eerste punt der conclusie wordt hierop in stemming gebragt en met 17 tegen 2 stemmen aangenomen. (*Tegen: de heeren Oudeman en v. Ittersum.*)

De beraadslagingen worden nu geopend over het tweede gedeelte der conclusie, bevattende de regeling van den hoofdelijken omslag. Op eene bedenking van den heer OUDEMAN om zich met het beginsel der bepalingen te vereenigen, doch niet dadelijk de verordening finaal vast te stellen, die anders binnen 8 dagen aan Ged. Staten zoude moeten opgezonden worden met de geheele regeling der belastingzaak, — welk denkbeeld ondersteund wordt door de heeren TRIP, SWAAGMAN en QUINTUS, — wordt na eenige deliberatie besloten de artikels afzonderlijk vast te stellen, doch de eindstemming over het geheele reglement eerst in eene volgende vergadering te doen plaats hebben.

De heer v. ITTERSUM gelooft, nu het accijnsstelsel gevallen is, dat hij thans te beoordeelen heeft wat daarvoor in de plaats gesteld zal worden, en dan moet hij erkennen, dat de commissie in haar amendement uitgegaan is van het denkbeeld om zoo min mogelijk het gevoel der ingezetenen te kwetsen en getracht heeft de geheimhouding van het vermogen te bewaren. Dit zal hem leiden om met volle ruimte dat beginsel aan te nemen.

De heer OUDEMAN verkeert in hetzelfde geval als de vorige spreker, hij zal voor het beginsel van het amendement stemmen, niet omdat alle bezwaren tegen een hoofdelijken omslag zijn weggenomen, integendeel; maar nu het eenmaal vast staat dat er een hoofdelijke omslag zal zijn, zal hij hieraan zijne stem geven en dankt hij de leden der commissie, dat zij getracht hebben die moeijelijkheden zoo goed mogelijk weg te nemen.

Art. 1—8 worden hierop achtereenvolgens onveranderd vastgesteld.

Bij art. 9 wijst de heer QUINTUS er op, dat de hierin voorgestelde commissie in strijd is met de gemeentewet; hij voor zich heeft tegen die commissie geene zwarigheid, daar hij het opmaken der kohieren, waartoe zij mede zal werken, toch als eene voorloopige werkzaamheid beschouwt. — Nadat hierover nog het woord gevoerd was door de heeren v. HOUTEN, MULLER, TRIP en LOHMAN, wordt besloten het laatste gedeelte van het artikel weg te laten.

De behandeling van art. 11, alsmede van het derde punt der conclusie wordt tot eene volgende vergadering uitgesteld.

3) *Voordragt van burg en weth. nopens de regeling van het massaal fonds.* — Zij leggen, in antwoord aan Gedep. Staten op de vraag, hoe men dezerzijds de verdeeling van het massaal fonds wenscht, een concept-brief voor, waarin aan Ged. Staten wordt voorgesteld, om het toezigt op de invordering in de gemeenten door de administratie van het massaal fonds te doen plaats hebben en voorts om tot grondslag van de ontvangsten te stellen, dat van het overblijvend montant 4$\frac{73}{100}$ ten honderd aan de gemeente Groningen als aandeel zal worden toegekend en dat deze regeling tot 1860 zal voortduren, wanneer daarop zal kunnen worden teruggekomen. — Vastgesteld.

4) *Verkiezing van 2 plaatsvervangers* voor het bureau van stemopneming bij de verkiezing van leden van den raad. — De heeren ROELFSEMA en v. ITTERSUM worden hiertoe met meerderheid van stemmen verkozen.

Na voorlezing der korte notulen wordt de vergadering gesloten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. v. BOLHUIS HOITSEMA.

Tot directeuren werden benoemd de hh. *C. J. de Bruyn Kops*, *H. C. van Hall* en *A. H. van der Boon Mesch*.

Voorwaardelijk werd bekroond de schrijver van een leesboek over de Nederlandsche Landhuishoudkunde, terwijl aan de schrijver eener verhandeling over het gommen der kersenboomen en aan dien eener verhandeling over het klaauwzeer der schapen eene loffelijke vermelding werd toegekend.

— De heer *Drucker*, die sedert eenige jaren zich onledig houdt met de zaak der uitgestelde 3 pCt Spaansche schuld van 1831, en daarvoor een langdurig verblijf te Madrid heeft moeten houden, heeft gisteren in eene vergadering van houders van die Spaansche schuldbrieven alhier een verslag gedaan van zijn wedervaren.

Zoowel door den oud-minister van financiën, den heer *Madoz*, als door den tegenwoordigen, den heer *Bruil*, is hem de verzekering gegeven, dat het de wensch der Spaansche regering was, die zaak zoo spoedig doenlijk te regelen; door den laatste is echter in het midden gebragt, dat eerst zijne ernstige zorgen werden vereischt om de geldmiddelen van Spanje in eenen beteren staat te brengen, ten einde in de allerdringendste uitgaven te kunnen voorzien.

In een gesprek met den minister *Espartero*, werd door dezen gezegd: „dat de aangelegenheid der uitg. schuld van 1831, hem zeer wel bekend, dat hij volkomen van de gegrondheid der reclamatiën omtrent dezelve overtuigd was; dat haar, vóór alle anderen, regt moest worden verleend; doch dat, hoezeer voorzitter van den raad, hij alléén niets kon doen; dat hij de aangelegenheid in den ministerraad zoude brengen en den minister van financiën aansporen, haar tot eene spoedige en billijke vereffening te brengen."

Er schijnt dus eenige hoop te bestaan, dat deze belangrijke zaak eerlang door de Spaansche regering moge geregeld worden, en wel in 't voordeel der Nederl. houders, maar meer nog in dat van Spanje zelf, dat door langer uitstel nog meer grond zou geven om het vertrouwen op dat land te doen wankelen, en dus ongesteund te blijven, wanneer het op nieuw tot eene buitenlandsche beurs zich voor eenige leening mogt wenden.

Ten slotte is aangenomen: 1) de Hooge Regering dank te zeggen voor hare welwillende ondersteuning; 2) onzen buitengewonen gezant in Spanje, den baron *de Grovestins*, voor zijne ijverige medewerking van de erkentenis der Nederl. effektenhouders de blijken te geven, en 3) aan maarschalk *Espartero*, hertog der overwinning, gelijken dank te betuigen voor de door hem gegeven toezeggingen.

Dit laatste zal nog versterkt worden door een aangenomen amendement, waarin den maarschalk wordt gewezen op het belang voor Spanje om de Amsterdamsche beurs in hare billijke eischen tot herstel harer regten te ondersteunen.

Ook den heer *Drucker* is door de bijeen zijnde effektenhandelaren dank gezegd voor zijne ijverige pogingen.

— Den 24sten heeft men met eene locomotief een' proefrid gedaan op den verlengden Rijnspoorweg, van af het station te Arnhem tot aan de brug te Westervoort.

— Men beklaagt zich in Wezel zeer dat er volstrekt nog geene toebereidselen worden gemaakt voor de vervaardiging van de brug over de Lippe, in de nabijheid der genoemde vesting, zonder welke brug de spoorweg van Arnhem naar Oberhausen niet kan worden voltooid.

— Te Etten en Leur, nabij Breda, heeft in den nacht tusschen den 20sten en 21sten dezer, ten huize van den landbouwer *D. van A.*, eene zeer brutale huisbraak plaats gevonden. Omstreeks 12 uur ontwaarde *van A.* dat er dieven in zijne woning trachtten te breken, en na licht ontstoken te hebben, werden de glasruiten ingeslagen en geroepen: „Wij zijn met ons twaalven; wij moeten geld en brood hebben, of zullen den boël in brand steken," waarna zij een afgehouwen boomstam namen en daarmede de deur trachtten open te loopen. *Van A.* wierp hun, door het opengeslagen raam, drie roggebrooden en vier guldens toe, waarmede zij echter niet tevreden waren. Zij begonnen aan alle zijden van het huis te breken, tot dat er een binnenkwam met eene brandende kaars in de eene en eene pistool in de andere hand, terwijl de overigen met steenen wierpen. De zoon des landbouwers, intusschen onbemerkt de woning verlaten hebbende, had eenige buren gewekt, op wier aankomst de daders de vlugt hebben genomen, zonder herkend te zijn of eenig spoor na te laten.

KAMPEN, 23 Julij.

Bij onderscheidene warmoezeniers in het nabijrig IJselmuiden openbaart zich weder de ziekte in het loof der aardappelen; ook bij sommigen is de knol mede aangetast.

Ook uit Zuid Holland wordt geschreven, dat de aardappelenziekte, welke op den 12den dezer voor het eerst in den Zuidplaspolder is waargenomen, sedert meer en meer toeneemt; niet enkel het loof, maar ook de vrucht draagt er de teekenen van.

LEEUWARDEN, 25 Julij.

J.l. Zondag avond is in den aanleg nabij de harddraversbaan, aan een' rijder van het cirque des heeren *Loisset* eene porte-monnaie gerold, waarvan de vermoedelijke dader, zich al schielijk werd opgespoord en naar de wachtkamer vervoerd. De nachtwacht echter, die met hare bewaking belast was, heeft — misschien met het lot der arme vrouw bewogen, wier echtgenoot ook sinds eenigen tijd gevangen zit, of wel uit te ver gedreven hoffelijkheid — de gevangene den volgenden morgen te vijf uur de vrijheid geschonken, welke men haar tot dus ver, trots alle nasporingen, niet weder heeft kunnen benemen.

— Eergisteren is alhier door de politie-dienaren *Blok* en *Voet* gearresteerd zekere *G. A. V.*, die zich reeds driemalen aan desertie uit de koloniën had schuldig gemaakt. Zijne inhechtenisneming is niet zeer gemakkelijk gegaan, daar de arrestant een mes wist te voorschijn te halen en zich daarmede zoodanig verweerde, dat eerstgemelde politie-bediende eene, hoewel niet zware, wonde aan de hand ontving. — Nog is dienzelfden dag, door den agent van politie *Vermeulen*, zekere *J. d. R.* aangehouden en in verzekerde bewaring gebragt, welke volgens het *Politieblad* voortvlugtig was, zijnde hij door de arrondissements-regtbank van Appingedam wegens diefstal tot drie maanden gevangenis veroordeeld.

GRONINGEN, 26 Julij.

De regeling van het plaatselijk belastingstelsel voor deze gemeente is in de raadszitting van gisteren een groot einde verder gekomen. Over het behoud of de afschaffing van de accijnsbelasting is de raad tot eene definitive beslissing gekomen en zullen op gemaal, geslagt, turf en steenkolen voor het vervolg geene belastingen meer worden geheven. De hoofdelijke omslag, die daarvoor in de plaats treedt, zal tot een jaarlijksch bedrag van hoogstens *f* 80,000 worden opgevoerd. Uit hoofde van het belang van het onderwerp, hebben wij de discussiën uitvoerig in het hierbij gevoegde bijblad medegedeeld, waarnaar wij alzoo verwijzen.

— In de vergadering van leden van het Instituut voor Doofstommen, op Maandag l.l. alhier gehouden, is het jaarlijksch verslag van die inrigting gelezen. Het uitbrengen van dit verslag heeft aanleiding gegeven tot langdurige en belangrijke discussiën, die met den meerderen of minderen bloei van het Instituut in nauw verband staan. De aftredende hoofddirecteur J. HESSELINK gaf hierop te kennen, dat hij bepaald wenschte die betrekking, wegens zijne vergevorderde jaren, neer te leggen. Tot de benoeming van een' nieuwen hoofddirecteur overgegaan zijnde, werd in zijne plaats verkozen de heer D. VAN HOUTEN. Eindelijk bragten de leden, bij monde van den heer R. J. SCHIERBEEK, aan den heer J. HESSELINK den dank des Instituuts voor de vele diensten, gedurende zoovele jaren door hem daaraan bewezen.

Gisteren middag had in de Nieuwe kerk alhier het gewoon jaarlijksche examen der doofstommen weder ten aanschouwe en aanhoore van eene overtalrijke menigte plaats. Wij ontvangen daaromtrent het volgend verslag.

De heer mr. R. T. GUIJOT, instituteur, leidde deze plegtigheid, en sprak tot inleiding *over de repetitiën of herhalingen bij het onderwijs aan doofstommen.*

Daarna had bij opvolging de tentoonstelling plaats der proeven van bedrevenheid in het kunstmatig schrijven, in het teekenen, in vrouwelijke handwerken en in ambachten. Sedert eenige jaren wordt in een der gebouwen van het instituut onderwijs gegeven in het kleermaken, pettenmaken, schoenmaken, timmeren, schrijnwerken, draaijen en kuipen.

De blijken van vorderingen in het luide spreken werden eerst klassikaal gegeven, daarna door enkele kinderen bij beurten en eindelijk door al de kweekelingen gezamenlijk.

Het afzien van den mond wisselde telkens het zelfspreken af.

De proeven van vorderingen in het schriftelijk uiten der gedachten toonden tevens de vorderingen der kweekelingen in aardrijkskunde, geschiedenis, natuurlijke historie, zedekunde en godsdienst. Afzonderlijke blijken van vorderingen in het rekenen uit het hoofd zag men daarna.

Nu werd eene pantomimische voorstelling door een aantal kweekelingen gegeven van *de vervolging van* DAVID *door Koning* SAUL *en het grootmoedig gedrag van den vervolgde.*

De plegtige uitreiking van premiën en der ontslagacten aan 13 kweekelingen, die aan de maatschappij werden teruggegeven, besloot eigenaardig de blijde feestviering van de omtrent 150 ongelukkigen, die wij aan twee lange tafels in het midden van het ruime kerkgebouw zagen zitten. Allen hadden den blos der gezondheid op het aangezigt, en schenen verheugd over de innige deelneming der omstanders in hun lot, blijkbaar op zoo menig gelaat.

Hoe dikwijls wij ook deze treffende plegtigheid bijwoonden, bij vernieuwing werden wij geroerd door veel van wat wij zagen en hoorden, en het geheel bevestigde de overtuiging in ons, dat het instituut voor doofstommen te *Groningen*, 't welk reeds sedert 65 jaren bestaat, de warme belangstelling van Nederland waardig blijft; dat de inrigting, verre van te verouderen, zich onophoudelijk verjongt; dat hoofddirecteuren en onderwijzers steeds naar vooruitgang streven, en al hunne krachten inspannen, om aan hunne edele roeping getrouw te blijven.

Met premiën bij deze gelegenheid zijn begiftigd: A. KOKKELINK, van Amsterdam; P. IDING, van Delft; J. K BOERRMA, van Groningen; A. V. D. BELT, van Epe; T. BRUIJN, van Heilo; J. BRUIJN, van Heilo; C. ROS, van Gelkenes; K. W. V. D. HEUVELL, van Delft; M. L. C. VOSSHARD, van Amsterdam; E. H. GROENSTAD, van Hoogezand; P. B. VERSCHOOR, van Rotterdam; M. DROST van Amsterdam; J. B. WIERING, van Amsterdam; A. KROON, van Urk; J. DE JAGER, van Leeuwarden; J. VAN FURTH, van Amsterdam; A. L. F. A. V. D. MEER, van Kampen; A. DE WOLF, van Kampen; J. WAGENAAR, van Middelburg; T. VERDOORN, van Zierikzee; L. LANGENDOEN, van Rockanje; A. H. PRUIJT, van Geervliet; J. O. HUIZINGA, van Huizing; J. F. MARKUS, van Arnhem; J. W. DOORNINK, van Holten; A. V. 'T HOFF, van Vlaardingen; J. V. D. HOEDEN, van Elburg; K. BRAND, van Streefkerk; J. MEULDIJK, van Zwartewaal; E. M. NOORDHOFF, van Groningen; J. HOEKSTRA, van Nijeholtpade; J. GOSSCHALK, van Wijhe; W. A. LOKHORST, van Leersum; P. VAN DAM, van Groningen; J. BLINDEMAN, van Leeuwarden, en J. FUIJCKSCHOT, van Moerdijk.

Het geheele getal kweekelingen bedraagt 146, waarvan 81 jongens en 65 meisjes; van deze zijn in het jongenskosthuis 70, in het meisjeskosthuis 59, in het Israëlietisch kosthuis 17 (11 jongens en 6 meisjes); hiervan zijn 110 Gereformeerd, 3 Afgescheiden Gereform., 9 Roomsch-Kath., 8 Doopsgezind, 4 Evang. Luthersch, 16 Hoogduitsch-Israël., 1 Portugeesch-Israëlietisch. Uit de verschillende provinciën zijn: 32 uit Noord-Holland, 30 uit Zuid-Holland, 23 uit Groningen, 14 uit Gelderland, 14 uit Friesland, 15 uit Overijssel, 7 uit Utrecht, 4 uit Zeeland, 4 uit Drenthe, 3 uit Noord-Braband. Van de jongens leeren, *in* het instituut, het kleêrmaken 21, pettenmaken 2, schoenmaken 11, schrijnwerken 10, kuipen 8, *buiten* het instituut, het kleêrmaken 2, schoenmaken 3, zeilmaken 3, letterzetten 9, borstelmaken 1, zadelmaken 1, koperslaan 2; van de meisjes leeren het naaijen, borduren enz. 58, breiden 7; nog bij geen ambacht of handwerk zijn 8. Voor rekening van het instituut zijn 119; toelage betalen: *f* 10 1, *f* 15 1, *f* 20 4, *f* 25 9, *f* 30 1, *f* 50 4, *f* 100 5, *f* 125 1, op eigen kosten 1.

Er worden dit jaar 18 kweekelingen van het instituut ontslagen; 11 hunner behooren tot het Hervormde, 1 tot het Roomsch-Katholijke kerkgenootschap, terwijl 1 de Israelietische godsdienst belijdt. Bovendien is aan een Israelietische kweekeling reeds in de maand Mei ontslag verleend, ten einde hij gebruik konde maken van eene toen bestaande gelegenheid, om naar zijn geboorteland, Suriname, terug te keeren.

(In de vorige week werd ook een examen gehouden van de kweekelingen van het instituut van doofstommen in Emden en leverde dit aan de talrijke toehoorders op nieuw een hoogst verblijdend bewijs van de zegenrijke werking van het instituut, dat tot nu toe alleen door partikuliere bijdragen der Oostfriezen wordt onderhouden. 9 leerlingen zijn reeds als bekwaam om in de maatschappij te verkeeren, ontslagen. Het aantal der kweekelingen nu nog aanwezig of die binnen kort op de inrigting zullen komen bedraagt 30.)

— De heer mr. DE B. M., alhier gedetineerd, had aan Z. Maj. verzocht, dat hem mogt worden kwijtgescholden de gevangenisstraf van 1½ jaar en de ontzetting van burgerschapsregten, waartoe hij ter zake van opligting is veroordeeld. Dezer dagen is op dit verzoek afwijzend beschikt.

— Bij kon. besluit van den 20sten dezer zijn benoemd tot dijkregter van Woldendorp, de heer A. B. BOTJES, en tot medevolmagten in het bestuur van den Noordpolder, de heeren G REINDERS en E. F. MULDER.

— Te *'t Zandt* zijn bij de verkiezing van twee leden van den gemeenteraad 34 stemmen uitgebragt. De beide aftredende leden zijn herkozen en wel de heer H. J. VAN NIJENHUIS met 25 en M. G. BOS met 21 stemmen.

— De door de vereeniging „plaatselijk nut voor Hoogezand en Sappemeer" onlangs te *Sappemeer* gestichte en bij monde van ds. J. SINNINGHE DAMSTÉ ingewijde bewaarschool voor kinderen van minvermogenden, geeft den belangstellenden in de lotsbedeeling der arme kleinen, aanvankelijk reeds ruime stof tot blijdschap, daar deze inrigting bereids 26 scholieren telt.

Waarlijk, waar de bemoeijing van eene vereeniging „tot zedelijke opheffing der armen" zulke vruchten afwerpt, verheugt zich de menschenvriend, en wenscht bij haar, zoowel voor 't welgelukken harer ijverige pogingen als tot haren duurzamen bloei, eene veelzijdige ondersteuning toe.

— Dingsdag is weder te Veendam en Wildervank een zwaar en aanhoudend onweder geweest, gepaard met stortregen; de bliksem heeft een' molenaarsknecht van den heer KLIMP te Wildervank, die in den molen bezig was zijn werk te verrigten, getroffen en gedood, terwijl nog een andere knecht onder in den molen aanwezig, zwaar gewond is. Te Veendam zijn in verschillende stukken land drie koeijen en ook is nog eene koe te Wildervank door den bliksem getroffen en gedood.

— In den nacht van Zondag op Maandag j.l. is inbraak gepleegd bij de wed. *S. de Boer* te Veendam; de dief of dieven zijn door het kozijn van het secreet ingebroken en hebben eenige koperen vaten en andere kleinigheden medegenomen; de justitie doet onderzoek.

— Binnen eenige dagen wordt te *Harlingen* verwacht de door de Friesche stoomboot-reederij in Engeland aangekochte stoomboot *Star*, bestemd voor de vaart van daar op Amsterdam. Men wil dat deze boot de beide thans in de vaart op Amsterdam gebezigde stoomschepen nog in snelheid overtreffen zal, en den overtogt in 4 uren zal afleggen. De stoomboot *Flevo*, toebehoorende aan de Friesche stoombootreederij, en thans van Harlingen op Amsterdam varende, zal voortaan voor het traject van laatstgenoemde stad op de Lemmer gebezigd worden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft bepaald, dat in de telegrafische berigten de beurskoersen, graanprijzen en dergelijke opgaven ieder afzonderlijk behooren te worden vermeld. Geene koersen, prijzen of nommers mogen bijeengevoegd of daaruit andere getallen zamengesteld worden. Wanneer de afzender verlangt dat van schuldbrieven, graansoorten en dergelijke voorwerpen de namen niet mede worden overgeseind, behoort dit op ieder berigt, of, wanneer gelijksoortige berigten meermalen voorkomen, in het daartoe aan de kantoren van den Rijks-telegraaf voorhanden register der verzoeken duidelijk te worden aangewezen. De namen der schuldbrieven of handelsartikelen behooren onder elkander gesteld en de koersen of noteringen, door eene lijn daarvan gescheiden, er achter geschreven te worden.

Handel van Odessa in 1854.

De waarde der handelsoperatiën in de haven van Odessa gedurende het jaar 1854 levert de navolgende cijfers: uitvoer aan koopwaren 14,257,125 Z. R., aan specie 280,856, te zamen 13,538,381; — invoer aan koopwaren 4,652,126, aan specie 585.184, te zamen 5,237,310.

De generale som, waarover de omzet van uitvoer en invoer loopt, heeft dus het cijfer bereikt van 18,775,491 Z. R. Het dagblad van Odessa, waaruit deze officiële opgaven geput zijn, zegt, dat de hoogte van bovengenoemde cijfers buiten verwachting is, uit hoofde de druk des handels veroorzaakt is, hetzij door den aanval der twee mogendheden tegen die stad, die altijd een voor het westelijk Europa geopende korenzolder was, hetzij door het gedurig verschijnen van vijandelijke schepen voor de haven der stad, hetzij eindelijk door de telkens herhaalde bedreigingen met blokkade. Ja, wat meer zegt, de boven omschreven waarde der handelsoperatiën staat bijna gelijk met die van de jaren 1851 (21 millioen) en heeft die van 1843 (17 millioen) overtroffen, welke beide jaren voor de belangrijkste sedert de stichting van Odessa worden gehouden.

Als een enkel bewijs van toenemenden handel te Odessa, nemen wij nog uit het verslag over, dat gedurende de twee eerste maanden van 1854, meer dan 900,000 tchetw. aan granen zijn uitgevoerd, voor eene waarde van ongeveer 8,000,000 zilveren roebels; iets dat in de beste jaren in een zoo kort tijdsbestek en nog daarenboven in den winter, niet had plaats gehad. De uitvoer van koren verboden zijnde, hield die met den eersten Maart op en bepaalde zich tot den uitvoer van lijnzaad, wol, enz. enz., maar al die uitvoeren te zamen gedurende de overige 10 maanden hebben de waarde niet bereikt van den uitvoer aan koren gedurende de twee eerste maanden.

De invoerhandel is slapper geweest gedurende dit jaar dan in al de vorige jaren, van 1844 af gerekend.

De scheepvaart, met groote levendigheid begonnen, is, zoo als ligt te begrijpen valt, door het verbod van uitvoer van koren zeer verminderd geworden, maar heeft toch voortgeduurd tot de laatste dagen van het jaar; het laatste schip is in de haven gekomen op den 23sten December, het laatste vertrokken op den 31sten Dec. — Het totaal der aangekomen schepen gedurende 1854 heeft bedragen 405 bodems; dat der uitgezeilden 618. Op den 1sten Januarij 1855 bleven er in de haven nog 26 schepen over.

Kerknieuws.

Te Gaast en Ferwoude is op den 18den Julij l.l. tot predikant beroepen de wel eerw. zeer gel. heer *W. van den Bijtel*, predikant bij de Herv. gemeente van Voorthuizen, prov. Gelderland.

— Ds. *H. Gann Dun* te Fijnaart heeft voor het beroep naar Katwijk aan Zee bedankt.

Correspondentie.

Eenige kiezers vragen wie leden zijn der kiesvereeniging *Regt voor allen?* Is de naam, dien zij draagt, werkelijk het beginsel van hare leden, dat deze dan niet schromen in de eerstvolgende courant hunnen naam bekend te maken, opdat andere kiezers ten minste te weten komen, uit welken hoek de wind waait.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, heden, 26 Julij.

				Slotkoers.
NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅜.
Dito	Dito	„ 3	„	75½.
Dito	Dito	„ 4	„	93¼.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	61¼.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	$31\frac{7}{16}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	72¼.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	66.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1¼	„	18¼.
Dito	Binnenl	„ 3	„	$30\frac{9}{16}$.
PORTUGAL		„ 3	„	39¾.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	103½.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	102.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	—
Dito	bij *Stieglitz*	„ 4	„	78½.

LONDEN, 26 *Julij.* Consols 91.

PARIJS. 26 *Julij.* Fransche 3 pCt. 66.30.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 25 Julij. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Herstelling, groot 80 last, kapit. *K. P. Duiven*, van Wildervank, met haver naar Londen.

— In de vorige Courant stond abusivelijk vertrokken de nieuwgebouwde schooner Orion, kapit. *D. J. Huges*, van Sappemeer; dit moest zijn de nieuwgebouwde galjoot Anna Chattrina, groot circa 95 last, kapit. *K. Huges*, van Sappemeer, met ballast op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Julij, kapit. *Pik* Lucas Wicher v. Lissabon; *Loorbach* Harmina, v. Livorno; *de Wall* Catharina, v. Koningsbergen; *de Boer* Jantina en *Mulder* Afina Agatha, beide v. Dantzig; *Egberts* Gesina, v. Emden; den 22sten *van Wijk* Maria, v. Banjoewangie; *Hansens* de Hoop, v. Savanah; *Dokman* Gesina Wilhelmina en *de Jonge* Egbertus, beide v. Koningsbergen; *de Groot* Klasina Arendina, v. Dantzig; den 23sten *Haswinkel* Grietje Moltema, v. Stockholm; *van der Veen* Maria Janna Jacoba Barendina, v. Calscrona; *Vos* Catharina Kneisina, v. Bergen; *de Jong* Johanna Maria, v. Banjoewangie; *de Groot* Lucas Wildervank, v. Dantzig; *Lammers* Catharina, v. Liverpool; *Gust* IJzerstaven, v. Seaham; *de Jonge* Roelfina, v. Presto. — Te Texel den 23 Julij, *Niehoff* Jantina Jetskeina, v. Dantzig. *Smit* Anna Jantina, v. Karebecksmunde; *Aas* Preciosa en *Kousma* Onderneming, beide v. Frederikstad; *Basberg* Alida, v. Drammen; *Konter* Jonge Brechtus v. Gothenburg. — In het Vlie den 22 Julij, *de Groot* Houthandel, van Christiansand. — Te Helvoet den 23 Julij *Bosker* Ida Jacoba en *Joosten* Nepthunus, beide v. Stockholm; *Boltje* Gesina Alida, v. Memel. — Te Beyrouth den 30 Junij *van der Kooy* Trekvogel, v. Amst. — Te Malta den 13 Julij, *Stuit* Beerta Hendrika, v. Liverpool; den 17den *van der Gouwe* Maria Johanna, v. Gibraltar. — Te Livorno den 14 Julij *Oldenburger* Johanna, v. Amst. — Te Genua den 18 Julij, *van Emmen Jr.* Helena Brons, v. Amst. — Te North Shields den 19 Julij *Pott* de Spruit, van Amst. — Te Harburg den 22 Julij, *de Jonge* Wilmina Klasina, v. Londen. — Te Brunshausen gepasseerd den 22 Julij, *Dreewes* Industrie, v. Bungsiel. — Te Bremerhaven den 21 Julij, *Lever* Hendrika, v. Rostock; *Niessen* Margaretha, v. Hamburg; den 22sten *Heerma* Wilhelmina Johanna, v. Kenuetpans. — Te Wismar den 20 Julij *van der Zwaag* Vrouw Ida, v. Harlingen. — Te Straalsund den 21 Julij *Voordewind* Hillegonda, v. Lubeck. — Te Pillau den 20 Julij, *Smit* Annechina Gesina, v. Liverpool. — Te Stockholm den 17 Julij, *Feijen* Stella Maria en *Vos* Cornelia, beide v. Schiedam; *Roelfsema* Orion, v. Rotterdam. — Te Koppenhage den 20 Julij *Lestuiver* Aurora, v. Westerwick.

Binnengekomen te Tonningen den 18 Julij, kapit. *Emmelkamp* Annechina, v. Amsterdam n. Frederikstad; *van Kloester* Gesina, v. Hartlepool n. Wollersum; den 20sten *Waterborg* Karsina, *Joosten* Hendrika Bouwina, *de Jonge* Jantina en *Tunteler* Christina Christina, alle 4 v. Hartlepool en *v. d. Veen* Vrouw Anskje, v. Amsterdam, alle 5 n. Rendsburg; *Schuring* Antje Schuring, v. Newcastle n. Cappeln.

Binnengekomen te Texel den 24 Junij, kapit. *Dik* Meinskina, v. Dantzig. — In het Vlie den 23 Julij, *Visser* Harmonie, van Memel; *Visser* Vriendschap, v. Dantzig; *Ahrens* Maria Beerta, v. Stettin; *de Jonge* Goede Verwachting, v. Oterrisoer. — Bij Margate den 22 Julij, *Jonker* Annegina, v. Newcastle n. Cadix. — Te Grangemouth den 21 Julij, *Tiktak* Jantina Feenegina, v. Memel. — Te Dundee den 19 Julij, *Giezen* Twee Gezusters, v. Koningsb. — Te Hull den 21 Julij, *Mooi* Geertje, v. Seville. — Te North Shields den 21 Julij, *Meijer* Margaretha, v. Zwolle; *Knoll* Catharina, van Groningen. — Te Suriname den 7 Junij, *Rabe* Christine Jacqueline, den 13den *Stoffels* Stad Leeuwarden en den 17den *van der Werf* Henrica, alle 3 v. Amst. — Te Dantzig den 20 Julij, *Kwint* Margaretha en *Vaalman* Aurora, beide v. Lubeck; *Lenger* Argo, van Wismar; den 22sten *van Dijk* Eva Hendrika, v. Malmoe; *Garrelts* Henrica Christina, v. Pillau; *Brouwer* Aurora, v. Welle.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Julij, kapit. *Koning* Admiraal van Heemskerk n. Batavia; *de Boer* Henriette, n. Livorno; *Karst* Martha Alida en *Huising* Geertruide, beide n. Koningsbergen; den 24sten *Koops* Lammechiena, n. Dublin, *van der Woude* Gesina Gesina, v. Odensee; *de Groot* Onderneming, n. Noorwegen. — Van Texel den 23 Junij, *Boysen* Goede Verwachting, n. Batavia; *Doornbosch* Jetskalina Wija, n. Napels; *Boekhoudt* St. Willebrordus en *van Driesten* Grunus, beide n. Livorno; *Ouwehand* Westphalia, n. Koningsbergen. — Van Helvoet den 23 Julij, *Bennis* Minister Thorbecke, n. Batavia; *Lutsow* Gouverneur van der Eb, naar de Kust van Guinea; *Lammers* Volharding, n. St. Servant; *de Haan* Mercurius, n. Liverpool; *Nagel* Triton, n. Rouaan; *de Jonghe* Maria, n. Noorwegen. — Van Brouwershaven den 23 Julij, *Poort* Europa, n. Batavia. — Van Livorno den 14 Julij, *Huisman* Anna Sietsia en *Hotse* Jantje Wiikens, beide n. Londen; *Dik* Apollo's, n. Liverpool. — Van Antwerpen den 23 Julij, *Post* Maasland, n. Buenos Ayros. — Van Hamburg den 22 Julij, *Dost* Gesina en *Dallinga* Anna Hendrika, beide n. Amst. — Van Harburg den 23 Julij, *Hangelbroek* Margaretha, n. Dundee; *Haselhoff* Juffer Grietje, n. Engeland. — Van Bremerhaven den 21 Julij, *Klein* Maria Magdalena, n. Groningen. — Van Wismar den 14 Julij, *Duif* Jonge Duif, n. Holland; den 15den *Lenger* Argo, n. de Oostzee. — Van Swinemunde den 20 Julij, *Koning* Jonge Willem, n. Amst.

Vertrokken van Texel den 24 Julij, kapit. *de Jong* Twee Zusters, n. Yarmouth. — Uit het Vlie den 23 Julij, *Helmers* Dolphijn, n. Umea. — Van Brielle den 24 Julij, *Dood* Christina Jantina, naar Bilbao; *Mulder* Jonge Hendrik, n. Stockholm; *Potjer* Catharina Jantina, n. Tromsoe; *Lindeboom* Gesina, *de Kock* Hillechiena, *Koning* Gesina, *Rijkens* Jantina Annechina en *Duintjer* Aukje Gepkelina, alle 5 op avontuur. — Van Maassluis den 24 Julij, *Sprik* Alida, op avontuur. — Van Antwerpen den 23 Julij, *Schuurmansbeisel* Johanna Maria, n. Dantzig; den 24sten *de Boer* Emma, n. Galatz. — Van Gravesend den 21 Julij, *Kruimel* Oud Albion, n. Batavia. —

Van Deal den 21 Julij, *Bok* Elisabeth, n. Hobarttown. — Van Portsmouth den 22 Julij, *Veling* Hermanna, n. Teneriffe; *van der Gaauw* Sophie, n. Konst. — Van Falmouth den 21 Julij, *Hoveling* Triest, n. Plymouth. — Van Newport den 20 Julij, *Romkes* Joh. Carolina, n. Malaga. — Van Cardiff den 20 Julij, *Roseboom* Jacoba Cornelia, n. China. — Van Spalding den 21 Julij, *Stenger* Anna Marg. Adriana, n. Newcastle. — Van Barbados den 15 Junij, *de Jong* Wijnanda Lucretia, n. Queenstown. — Van Suriname den 20 Junij, *Duinker* Triton en op vertrek den 21sten *Middel* St. Vitus, beide n. Amst. — Van Pillau den 21 Julij, *Scherpbier* Jeltina, n. Rott.; den 22sten *Blouw* Gesina, n. Memel; *Scherpbier* Remke, n. Dordrecht; *Zeilinga* Agatha, n. Amst. — Van Dantzig den 22 Julij, *Kuiper* Annegina, *de Jonge* Frouwina Elisab, *de Groot* Twee Gebroeders en den 23sten *Drewes* Afina Hillegina, alle 4 n. Amst.

Zeilklaar te Konstantinopel den 12 Julij, kapit. *Smit Petersen* Hollandia, v. Galatz n. Vlissingen. — Te Newcastle den 20 Julij, *Teensma* Reintje, n. Konstantinopel; *Potjer* Jacomina, n. Messina; *Karsijns* Landman, n. Lissabon; *Nieboer* Hendrika, n. Stettin; *Freij* Annechiena, n. Koppenh.; *Schuring* Antje Schur., n. Cappeln. — Te Koppenhage den 19 Julij, *de Jonge* Catharina, n. de Oostzee.

ZOUTKAMP, 25 Julij. Binnengekomen den 23 Julij, kapit. *van der Meulen* 3 Gezusters, n. Saxkiöbing; den 22sten *Postema* Gezina, n. Dantzig.

Vertrokken den 24 Julij, kapit. *de Boer* Geessina, n. Newcastle; *Deen* Gesina Elsina, n. Laurvich; *Rasker* Harmina Gesina, n. Frederikstad.

Zeilklaar den 23 Julij, kapit. *Vaalman* Maria spes mea en den 24sten *van den Bos* Alberdina Tjetskina, beide op avontuur; den 25sten *Kuperus* Alida, n. Laurvich.

DELFZIJL, 24 Julij. Binnengekomen den 22 Julij, kapit. *Kraan* de Vriendschap, v. Krageröe; *de Boer* Rosiena, v. Larrelt; den 23sten *Schippers* Stad Enschedé en *Marquering* Eenigheid, beide v. Dantzig; *Lodewijks* Anna, v. Newcastle; *Gursekij* Vr. Helena, v. Leer; den 24sten *van Wattum* Henderika en *Schreuder* Sijlina Titia, beide v. Frederikstad; *Heins* Georgina, v. Bremen.

Vertrokken den 23 Julij, kapit. *v. d. Molen* Jantina, n. Leer; *Gnodde* Sophia, n. Hamburg; den 24sten *Venninga* Fenna, n. Osterrisöer; *de Boer* Rosiena, n. Larrelt.

Het schip Roelfina Gerardina, kapit. *Lohman*, v. Amsterdam n. Liverpool, is, volgens telegrafisch berigt van Boulogne, aldaar heden Woensdag den 25sten Julij, ten gevolge van aanzeiling, met verlies van de groote mast en tuigaadje binnengeloopen.

SCHIERMONNIKOOG, 23 Julij. Heden zijn hier aangebragt 10 zware stukken want, waarschijnlijk afkomstig van het op den 15den dezer tusschen dit eiland en Rottum gestrande schip Maryannh, kapit. *L. B. Baettie*.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

19 Julij. Karst, Lamberta, v. Sunderl. n. Koningsberg., m. steenk.
Feijes, Jonge Klaas, v. Sunderl. n. Koningsb., m. steenk.
Plokker, Anna, v. Rotterdam n. Dantzig, m. stukgoed.
de Boer, Zwaant. Hendr., v. Amst. n. Koningsb., m. hout.
Thaden, Cath. Allegonda, v. Dordr. n. Dantz., m ijzer.
Nieveen, Jac. Cath., v. Hartpool n. Pillau, m. steenk.
Schott, Jacob Synes, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Blaak, Jantina, v. Rotterdam n Koningsb., m. stukgoed.
Kwint, Hendr. Gezina, v. Amst. n. Koningsb., m. stukg.
Hagedoorn, Cornelia Cath, v. Newc. n. Koningsb., m cokes
Kuper, Gezina, v. Hamburg n. Koningsb., m. suiker.
Karsies, Hellech. Wilk., v. Newc. n. Koningsb., m. cokes.
Schaaf v. Schoemaker, Metta Herm., v. Madeira n. Koppenh., (m. wijn
Douwes, Sieka, v. Amsterdam n. Haparanda, m. pijpaarde.
Stratingh, Jantina, v. Hull n. Koningsb., m. boomwol.
Jongebloed, Anna, v. Boulogne n. Memel, m. ballast.
Evert, Gesina Cathar., v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Vos, Jantina, v. Newcastle n. Koningsbergen, m. cokes.
Brouwer, Elizabeth, v. Vlaard. n. de Oostzee, m. ballast.
Hazewinkel, Meika, v. Nowc. n. Koningsb., m. steenk.
Homan, Groot Zeewijk, v. Newc. n. Stockh., m. steenk
Wegener, Gebroeder, v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Schuur, Zwaantina, v. Amsterdam n. Stettin, m. stukg.
Hansen, Anna Catharina, v. Malmö n. Bergen, m. gerst.
Mulder, Vrouw Jantina, v. Newc. n Stockh., m steenk.
20 — Schuring, Annegina, v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Waker, Cathar. Isab., v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Visser, Willem Frederik, v. Lond n. Koningsb., m suik.
Koster, Argo, v. Londen n. Stockholm. m. ijzer.
Hilbrands, Wendelina, v. Stettin n. Rotterdam, m. rogge.
Tunteler, Geertruida, v. Hamburg. n. Koningsb., m stukg.
Muller, Otto, v. St. Ubes n. Wolgast, m zout.
Pronk, Gesina Jantina, v. Londen n. Stockh., m. rozijnen.
Panman, Margrieta, v. Liverpool n. Koningsb., m. zout.
Beukema, de Marne, v. Londen n. Koningsb., m stukg.
Meesenbroek, Wird. Hend., v. Koningsb. n. Gron., m. tarwe.
de Jonge, Betina, v. Rotterd. n Helsingor, m stukg.

De Wind den 19 Julij, N.N.W., N.W.; den 20sten W.N.W., Z., W.; den 21sten N.W.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 20sten tot en met den 26sten Julij 1855 zijn te *Groningen* geboren 9 zoons en 8 dochters; gehuwd 7 paren; overleden 8 ouden en 5 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

Bij de opgave van de prijzen der graanmarkt van den 20sten alhier is verkeerd genoteerd, dat voor een partijtje nieuw Aveelzaad *f* 18 is gevraagd en *f* 17 geboden. Het is verkocht voor *f* 16,50.

ROTTERDAM, 24 *Julij*. Tarwe: 156, 160 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 455, *f* 495; 160 ℔ Bovenl. Ris *f* 470.

AMSTERDAM 25 *Julij*. Tarwe in een doen; 128 ℔ bonte Pools. *f* 490, *f* 492; 126 ℔ ger. Mecklenb *f* 420. — Rogge wat lager met weinig handel; verkocht: 124 ℔ Rostock. *f* 310; 122 ℔ Munst. *f* 308; 119 ℔ Deens. *f* 285; 122 ℔ Pruis. *f* 305.

Koolzaad op het najaar onveranderd, verk.: n. Betuwsch Aveelzaad *f* 18; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 92 p. vl. — Lijnzaad flaauw: 110 ℔ Calcutta *f* 475; 110, 111 ℔ Koningsb. *f* 395; 107, 108 ℔ dito *f* 12¾; 105 ℔ dito *f* 12 per mud. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets williger op de gebleven prijzen van voorgaanden marktdag: op 6/w. *f* 56,75; vlieg. *f* 55,25; Sept. en Oct. *f* 53; Nov. en Dec. *f* 53 a *f* 52,75. — Lijnolie niet williger: op 6/w. *f* 45; vlieg. *f* 43,75; Maart, April en Mei *f* 45. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,75; vlieg. *f* 46,50.

GALATZ, 12 *Julij*. Rusland heeft nu ook den graanuitvoer uit Bessarabië toegestaan, die evenwel niet lang zal kunnen aanhouden, daar de geallieërden het waarschijnlijk niet zullen toelaten. In tarwe werd in den laatsten tijd hier levendig handel gedreven. Men betaalde voor de beste waar *f* 250 p. Amst. last vrij aan boord. In rogge werden kleinigheden omgezet, tegen *f* 125 p. last vrij aan boord. Maïs hooger betaald, tot *f* 95 p. Amst. last.

LONDEN, 23 *Julij*. Van inl. Tarwe was heden eene matige hoeveelheid ter markt, die ten deele tot 1 sh. prijsverlaging werd losgelaten; naar vreemde was weinig vraag tot de notering van l.l. Maandag. Gerst 1 sh. lager. Boonen en Erwten onveranderd. Haver meerendeels 6 p. à 1 sh lager verkrijgbaar. Lijnolie goed gevraagd tot 44 sh. in loco. Lijnzaad 2 sh per quarter hooger met minder vraag voor speculatie. Van buitenslands werden aangevoerd 22,530 qrs. Tarwe, 5961 qrs. Gerst, 25,514 qrs Haver (waaronder 710 van Groningen en 45 van Medemblik), 7657 qrs. Boonen, 102 qrs. Erwten. De weêrsgesteldheid was deze week hoogst voordeelig voor de graangewassen.

BOTERMARKTEN.

LONDEN, 23 *Julij*. Boter ferm en cirka 2 sh. hooger.

LONDEN, 23 *Julij*. De aanvoer van vreemde aardappelen bestond de vorige week in 18 977 mandjes, alle van Rotterdam. Over het geheel is de vraag goed en prijzen ferm gehouden; Engelsche 7 a 8 sh. per cwt., vreemde 4 sh. per mand.

VEEMARKTEN.

MARTENSHOEK, 25 *Julij*. Op de alhier gehoudene veemarkt was eene groote hoeveelheid rundvee aangevoerd. Voor vroegmelkte koeijen zijn hooge prijzen besteed; de besten voornamelijk gezocht door Oostfriesche, Vriesche en Overijsselsche kooplieden. Melk- en vaalmelkte koeijen prijshoudend.

STEENWIJK, 23 *Julij*. Op de heden gehouden veemarkt waren voorhanden 284 runderen, 81 paarden, 15 varkens, 434 biggen en 69 schapen; de beste vette koeijen zijn opgekocht ter verzending naar Engeland, voor *f* 140 tot *f* 160; de beste versch gekalfde koeijen van *f* 110 tot *f* 160; de melkkoeijen *f* 60 tot *f* 90 en alle andere waren vrij prijshoudend, meerendeels opgekocht ter verzending naar Pruissen, waardoor hier eene grage markt is gehouden; in de paarden weinig handel, dan alleen in de beste soorten; varkens, biggen en schapen willig.

AMSTERDAM, 23 *Julij*. Heden werden aangevoerd, 197 vette runderen, golden *f* 260, *f* 240 en *f* 170; 86 melk- en kalfkoeijen voor *f* 160, *f* 130 en *f* 100; 198 vette varkens, 52–54 cents het Ned. pd.; 18 magere varkens *f* 10, *f* 12 en *f* 14; 183 schapen *f* 20, *f* 22 en *f* 24; 106 weidelammeren *f* 4, *f* 5 en *f* 6.

LONDEN, 23 *Julij*. Van het vasteland werden gedurende de afgeloopene week aangevoerd: 1613 ossen, 40 koeijen, 1203 kalveren, 130 varkens en 8777 schapen. Runderen eenigzins hooger in prijs, schapen mede hooger; kalveren ongeveer hetzelfde als l.l. Vrijdag. Over het algemeen eindigde de markt in eene gedrukte stemming. Ter markt waren 3696 runderen, 24876 schapen, 366 kalveren en varkens.

EFFEKTEN-BEURS.

Amsterdam, 25 *Julij*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63¼, 63$\frac{9}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 75¾; Dito Dito 4 pCt. 93⅝, 93¾; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90⅝; Handelmaatsch. 4½ pCt. 128¾. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 51⅞. — SPANJE, Onbep. St. 1¼ pCt. 18¾, 18⅞, 18¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 31$\frac{1}{16}$, 31$\frac{3}{16}$, 31$\frac{5}{16}$; Coupons Bewijzen 4$\frac{7}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 39$\frac{13}{16}$, 39$\frac{15}{16}$, 39$\frac{11}{16}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103½; Cert. 4½ pCt. 89⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 78⅝; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 78½. — POLEN, Cert. 4 pCt. 70⅞, 70½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 61½, 61⅝; Dito Nationale 5 pCt. 66, 66½, 66; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31½, 31$\frac{9}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31½, 31$\frac{9}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 72$\frac{13}{16}$, 73$\frac{1}{16}$, 72$\frac{15}{16}$; Fransch Oostenr. Spoorw. *f* 132½; N. Weener Loten van 250 fl. 1854 *f* 252; Pruiss. Loten 1854 *f* 210½; Orig. Amerik. Bank-Act. 2$\frac{5}{16}$, ⅜; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 101¼; Braz. 5 pCt. 98½, ⅝; Dito 1843 98½; Dito 1839 98½, ⅝; Dito 4½ pCt. 92½; Mexik. 21$\frac{5}{16}$, ¼, $\frac{5}{16}$; Dito Onbep. 21$\frac{5}{16}$, ¼, $\frac{5}{16}$; Peru 4½ pCt. 77¼, 78, 77¾; Ecuador 3⅛, $\frac{3}{16}$; Dito Onb. 3⅛.

Bij geringe affaire waren heden onze binnenl fondsen bijna onveranderd. Van vreemde effekten waren Oostenr., bij eenigen omzet, vrij vast. Spaansche meer aangeboden. In de overige soorten was weinig handel of variatie. Van Zuid-Amerik. hebben zich Peru, op het verhoogde merk derzelve van Londen van heden, bij geanimeerden handel, ruim 3½ pCt. sedert gisteren in prijs verbeterd.

5 pCts. N. Russ. bij *Stieglitz* 82¼; 4½ pCts. Frans. Peruanen 55.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 63½ a $\frac{9}{16}$; Spaansche 1¼ pCt. 18⅞ Binnenl. 3 pCt. 31$\frac{1}{16}$; Metall. 5 pCt. 61$\frac{9}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** BIJEENKOMST der LEDEN van het GENOOTSCHAP **ter bevordering van Nijverheid**, te *Onderdendam*, MET VROUWEN, op het *HOOGE HUIS* te *Slochteren*, op ZATURDAG den 28sten Julij 1855, des voormiddags te elf uur.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

HARDDRAVERIJ
te *WINSCHOTEN*,
Maandag den 30sten Julij 1855.

PRIJS: Briljante **ZILVEREN THEEPOT** en **MELKKAN**.
PREMIE: Briljante **ZILVEREN INKTZETTER**.

Alle Paarden worden toegelaten ten genoegen der Keurmeesters en toebehoorende aan Personen in de Provincie *Groningen* woonachtig.

Aangifte der Paarden des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein J. DIJKSTERHUIS, te *Winschoten*. Rijden des namiddags te twee uur.

DE GEWONE JAARLIJKSCHE
HARDDRAVERIJ

te ***Veendam*** zal **niet** zijn den 2den Augustus, maar plaats hebben op **DONDERDAG den 9den Augustus.**

PRIJS: **Een prachtig bewerkt, massief Zilveren SCHENKBLAD**, ter waarde van ***f* 120–00.**

PREMIE: **Een zeer fraaije Zilveren SOEPLEPEL, à la renaissance.**

Alle Paarden, ten genoegen van de Directie, worden toegelaten.

Aangifte te 11, Keuring te 12. Rijding te 2 uur. — 's Middags te 1 uur **OPEN TAFEL** bij EVERTS, 's avonds **MUZIJK en BAL.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

D. H. ZWAARDEMAKER,
van *Zaandam*,
met
G. VAN DER GOOT.

SAPPEMEER, 20 Julij 1855.

*** Getrouwd:

H. WIJCHERS
met
G. HOITSEMA.

GRONINGEN, 25 Julij 1855.

*** Getrouwd:

J. H. VAN DER DUSSEN, JR.,
van *Kampen*,
met
C. M. VAN SAANEN.

GRONINGEN, 25 Julij 1855.

*** Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER C. E. ECKHART, hartelijk geliefde Echtgenoot van

J. DIEPHUIS SCHUTTER.

GRONINGEN, 24 Julij 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van eenige weken, mijn geliefde oudste Zoon JARICH TADEMA, in den ouderdom van ruim 15 jaren.

SAPPEMEER, 21 Julij 1855.

H. H. WIELANDT,
Wedw. O. OVING.

*** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar God van mijne zijde wegnam, na eene ongesteldheid van eenige weken, mijn' geliefden Echtgenoot HIEPKE ROELFS BOON, in den ouderdom van ruim 48 jaren, met wien ik bijna elf jaren in liefde verbonden ben geweest. Allen, die den Overledene hebben gekend, zullen mijne droefheid billijken, en starende met mijne vier jeugdige Kinderen op het dierbaar overschot, hoop ik in Gods wil te berusten.

GRONINGEN, 23 Julij 1855.

[illegible] ROELFS BROEKSEMA,
Wedw. H. R. BOON.

Strekkende tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

NB. De AFFAIRE van het VOERWERK blijft op denzelfden voet continueren.

*** KROONPOLDER, 24 Julij 1855. Het ZOONTJE, ons den 4den dezer geschonken, werd ons heden weder door den dood ontnomen.

G. BUSSCHER—MULLER.
J. SISSINGH.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Den 11den Julij overleed te *Dantzig*, na eene zeer kortstondige ziekte, onze geliefde Zoon, PIETER ROELFS DOJES, *Gezagvoerder van het Schooner Kofschip Ceres*, in den ouderdom van ruim 35 jaren. Treffend is voor ons en onze Kinderen dit verlies en door de verre afwezigheid des te smartelijker.

USKWERD, 25 Julij 1855.

H. K. WELT.
G. H. WIERSEMA.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** zijn **voortdurend** verkrijgbaar: **de bij de Gemeentebesturen gebruikt wordende**

LIJSTEN EN STATEN
VOOR DE
NATIONALE MILITIE EN SCHUTTERIJ,
volgens de bij de Wet voorgeschrevene Modellen.

*** Ten overstaan van Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zullen, op DONDERDAG den 16den Augustus 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van 4 B., 86 R., 30 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij de Weduwe H. J. VAN VEEN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 48—00.

II. De EIGENDOM van 4 B., 66 R., 70 E. LAND, gelegen te *Faan*, bij H. E. PLOEG en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

III De EIGENDOM van 1 B., 96 R., 80 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij W. J. OUSEMA en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 28—00.

IV. De EIGENDOM van 3 B., 45 R., 40 E. LAND, gelegen te *Uithuizen*, bij C. D. NANNINGA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 24—00.

V. De EIGENDOM van 6 B., 45 R., 70 E. LAND, gelegen te *Oldkerk*, bij MENTE WILKENS BEUKEMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 36—00.

VI. De EIGENDOM van 5 B., 87 R., 30 E. LAND, gelegen te *Faan*, bij J. H. WIJMA en Vr. in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 7—50.

VII. De EIGENDOM van 2 B., 80 R. LAND, gelegen te *Pieterburen*, bij J. L. RIENKS en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

VIII. De EIGENDOM van 1 B., 21 R., 90 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij H. J. PERDOK en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 21—00.

IX. De EIGENDOM van 1 B., 43 R., 40 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij P. J. BOER onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 21—00.

X. De EIGENDOM van 1 B., 18 R., 10 E. LAND, gelegen in *den Andel*, bij de Weduwe K. G. DANHOF onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 16—00.

XI. De EIGENDOM van 81 R., 10 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij H. J. PERDOK onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

XII. De EIGENDOM van 23 R., 90 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij de Wed. P. J. KOSTER onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

XIII. De EIGENDOM van 8 R., 57 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij P. J. VAN DIJKEN en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 4—00.

XIV. De EIGENDOM van 20 R., 40 E. LAND, gelegen te *'t Zandt*, onder beklemming in gebruik bij A. R. HOFFIUS en Vr., voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 4—00.

XV. De EIGENDOM van 72 R., 30 E. LAND, gelegen in *den Andel*, bij P. D. DIJKEMA en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS,

tegen den 1sten November eene nette **WONING TE HUUR**, buiten de Heerepoort, thans bewoond door Mejufvrouw de Wedw. WIERINGA. Te bevragen bij P. MEIJER, aldaar, letter Z, no. 45.

Zoo zich daartoe een genoegzaam aantal LEERLINGEN aanmeldt, zal de ondergeteekende met **den 1sten September e.k.** eene **ZANGSCHOOL** openen voor **Jongens** en **Meisjes**, ieder afzonderlijk. — Voor Jongens wordt één leeruur in de week opengesteld, des WOENSDAGS AVONDS van 8—9, en voor Meisjes twee, DINGSDAGS MIDDAGS van 12—1 en 's VRIJDAGS AVONDS van 8—9. De aangifte dient vóór **den 10den Augustus** plaats te hebben.

J SURINGA.

227ste Staats-Loterij.

Ten KANTORE van **U. S. OPPENHEIM**, op den hoek van Schoolholm, zijn **LOTEN** in **Koop** en **Huur** volgens **Prijs-Courant** te bekomen. De EERSTE TREKKING zal beginnen op MAANDAG den 6den Augustus 1855.

NB. Gedurende de Vertimmering is de **ingang** naar het KANTOOR bij de **Voordeur.**

HOUTZAGERSKNECHTS,

van goed zedelijk gedrag en met lust voor hun Werk bezield, kunnen, tegen **ruim geldelijk inkomen**, geplaatst worden. Belanghebbenden adresseren zich per franko brief, onder letter T, bij den Boekhandelaar J. OOMKENS, J.Zoon.

EEN BORSTELMAKERSKNECHT,

van goede getuigschriften voorzien, zijn Werk geheel of ten deele verstaande, kan terstond VAST WERK bekomen bij den Heer J. CAMPHUIS, Mr. Borstelmaker te *Sneek*. Brieven franko.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JULIJ 1855.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
15	759,46	759,73	759,52	18,6	21,7	18,8	0,83	0.72	0,81	Z.W.t.W.	W.Z.W.	W.N.W.	weinig bewolkt	bewolkt	helder
16	755,00	751,34	748,62	18,3	20,3	16,4	0,88	0,94	0,96	W.N.W.	W.N.W.	Z.O.	betrokken	„	bewolkt
17	747,01	748,30	747,97	14,4	16,0	14,2	0,91	0,86	0,96	Z.W.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	„	betrokken	betrokken
18	749,50	751,60	754,27	15,5	15,9	14,5	0,90	0,88	0,95	W.Z.W.	W.N.W.	W.N.W.	„	regen	weinig bewolkt
19	754,90	753,73	750,94	16,7	21,1	18,7	0,91	0,70	0,90	Z.W.t.W.	Z.W.t.W.	O.Z.O.	weinig bewolkt	bewolkt	betrokken
20	750,98	751,56	758,26	15,0	16,3	13,9	0,94	0,93	0,97	Z.Z.W.	„	W.	betr. (onweder)	betrokken	„
21	757,36	760,41	762,66	16,3	19,0	16,0	0,89	0,82	0,94	N.N.W.	N.N.W.	N.W.t.N.	bewolkt	bewolkt	„

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.